

**Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal
JEGYZŐ**

KIVONAT

**A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének
2015. április 23-án megtartott
ülésének jegyzőkönyvéből**

**2. napirendi pont: A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat
2015-2019. évekre szóló gazdasági programja**

Előterjesztő: dr. Nagy Gábor Tamás
polgármester

55/2015. (IV.23.) Kt. sz. határozat

A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a
2015-2019-re szóló gazdasági programot.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

(13 szavazatból 9 igen, 3 nem szavazattal, 1 tartózkodás mellett **elfogadva**)

k.m.f.

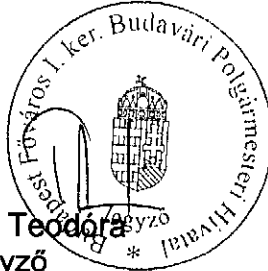
dr. Nagy Teodóra s.k.
jegyző

dr. Nagy Gábor Tamás s.k.
polgármester

A kivonat készült: 2015. április 24-én.

Hiteles:

dr. Nagy Teodóra
jegyző

**GAZDASÁGI PROGRAM,
FEJLESZTÉSI TERV**

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

2015. április

1. Bevezetés

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében valamennyi helyi önkormányzatnak meg kell alkotnia gazdasági programját, fejlesztési tervét, amelyet a Képviselő-testületnek az alakuló ülését követő hat hónapon belül kell elfogadnia. A jogszabály általánosságban határozza meg a gazdasági program kötelező elemeit, a szerkezetét és a tartalmát részletesen nem szabályozza.

Jelen Gazdasági Program a 2015-2019-es időszakra szól, de célja, hogy hosszabb távra is megalapozza az I. kerület fő fejlesztési irányait és fejlődését. A lehetséges fejlesztési irányok és programok között elsőbbséget élveznek azok, amelyek forrásteremtő partneri együttműködésben valósulnak meg.

Az Önkormányzat továbbra is arra törekszik, hogy saját forrásait pályázati forrásokkal is kiegészítse, és azokat hatékonyan használja fel a kerületi fejlesztési programok megvalósítására. A Gazdasági Program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztés-orientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a kerület fenntartható fejlődését segítik elő.

A Gazdasági Program készítésénél szem előtt tartottuk a koherencia elvét, azaz a programot a kerület elfogadott és érvényben lévő Integrált Városfejlesztési Stratégiájával (újabb elnevezése szerint Integrált Településfejlesztési Stratégia – ITS) és egyéb szakkoncepcióival összhangban készítettük.

Jelen Gazdasági Program több mint egyszerű ciklusprogram, hiszen átfogó képet fest az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatairól, megalapozza az önkormányzati működést és fejlesztéseket, az önkormányzati döntéseket.

A Gazdasági Program – a törvényi előírásoknak és szakmai állásfoglalásoknak megfelelően – az alábbi fejezeteket foglalja magában:

- Összefoglaló helyzetkép – a kerület jelenlegi helyzetének, adottságainak bemutatása, összefoglalása,
- Településfejlesztési politika – a kerület jövőképe és stratégiai céljai,
- Állami feladatok, fejlesztések áttekintése – azok kerületre gyakorolt hatásainak számbavétele, kapcsolódási lehetőségek feltárása,
- Fővárosi Önkormányzati feladatok és fejlesztések tételes áttekintése - az ezekből adódó kerületi feladatok, kapcsolódások beazonosítása,
- A Budavári Önkormányzat fejlesztési céljainak áttekintése – a gazdasági alapok bemutatása, ciklusokon átívelő fejlesztések ismertetése,
- Fejlesztési elképzelések – a kerületben az elkövetkező években végrehajtásra javasolt feladatok, fejlesztési programok ismertetése.

2. Összefoglaló helyzetkép

A budai Várhegy természetes kilátóként magasodik főváros fölé. De nem pusztán a jelent látatja – műemlékeivel, kőbe zárt történelmével a múltunknak is szerves része, építészeti és történelmi hagyományai nemzeti örökségünk része. Nem véletlen, hogy a Budai Vár nemzeti emlékhellyé vált. A Budai Vár és környéke az ország egyik turisztikai attrakciója, évente több millió turista keresi fel. A kerület ezért az ország egyik kirakata is, az itt megvalósuló fejlesztések és programok jelentősen túlmutatnak a saját határainkon, fővárosi, országos, nemzeti, sőt nemzetközi jelentőséggel és hatással is bírnak.

2.1. Környezeti tényezők: természeti és épített környezeti adottságok

Budapest I. kerülete Budapest szívében, a Duna jobb partján helyezkedik el, a II. kerülettel, a XII. kerülettel, a XI. kerülettel és a Dunán keresztül az V. kerülettel is határos.

A kerület öt városrészre oszlik, ezek a Vár, a Viziváros, a Krisztinaváros, a Tabán és a Gellérthegy. A kerület közel kétharmada (a Duna parttól a Várhegyen át az Attila útig terjedő terület) az UNESCO világörökségi védeltsége alatt álló területe, vagyis a világörökség része. Határai: Duna - Csalogány utca, Kapás utca, Batthyány utca, Vérmező utca, Attila út, Kereszt utca, Sánc utca, Szirtes utca.

Területén három hegy: a Várhegy és a Naphegy valamint a Gellérthegy kisebb része húzódik. A hegyek közötti völgy utak (Attila út – Krisztina körút, a Hegyalja út és Fő utca – Bem rakpart) jelölik ki domborzati változásainak határait. Összefüggő zöldterületként a valaha házakkal beépített Tabánt, valamint a Vérmezőt említhetjük.

A gyógyvizekben gazdag fővárosunk számos forrása és fürdője az I. kerületben található: a nemrég felújított és kibővített Rudas fürdő, mellette az Erzsébet-híd lábánál lévő három forrásra (Hungária, Attila és Juventus forrás) épült Rudas ivókút, amelyek vizét ma is fogyaszthatják a gyógyulni vágyók. A felújított és kibővített Rác fürdő és szálloda komplexuma megnyitásra vár.

A Várhegy alatt húzódó üreg- és barlangrendszer egyedülálló képződmény, amely az épített pincék és a természetes üregek, járatok különös elegyét adja. Teljes feltérképezése, feltárása még nem történt meg. Az elmúlt években pályázati források bevonásával megtörtént a barlangrendszer megerősítése, a veszélyelhárítás és a szellőzés kiépítése is. Ezzel megnyílhat az út a további feltárások és a hasznosítás előtt. A Gellérthegyen építkezés közben előkerült Citadella kristálybarlang, amely kristályképződményeivel és hosszú járatrendszerével egyedülálló természeti jelenség. A Budavári Önkormányzat több éves erőfeszítése a barlang védetté nyilvánítására elegendő volt, de a barlang még a kutatók számára sem látogatható, a kivezetés kiépítését nem tudtuk elérni.

Maga a Budai Vár a Palotanegyedre és Polgárvárosra osztható, számos középkori illetve XVII.-XVIII. századi műemléket (középületet és lakóépületet) foglal magába. Az ismeretebb középületei délről haladva a Budavári Palota (benne a Magyar Nemzeti Galéria, Budapesti Történelmi Múzeum és az Országos Széchényi Könyvtár), a köztársasági elnök rezidenciáját magába foglaló Sándor palota, valamint a Várszínház és a volt karmelita kolostor épülete. A kívül-belül megújult Dísz téri volt Honvéd Főparancsnokság műem-

léki épülete, tovább haladva a Szentháromság térre a méltán világhírű, és nemrég újra teljes pompájában tündöklő Budavári Nagyboldogasszony-templom. A volt Pénzügyminisztérium épülete is megújult a Szentháromság téren, ma a Magyarság Háza működik itt. A Régi Városháza épülete – amely a Magyar Nemzeti Bank tulajdonában van - jelenleg felújítás alatt áll.

A Halászbástya épületegyüttese, amely a Budavári Önkormányzat tulajdona, teljes egészében megújult az elmúlt évtized alatt. A belépőjegyekből Önkormányzatunknak a további karbantartás, fenntartás költségeinek egy részét fedezi. A Táncsics Mihály utcában álló egykori József főherceg kaszárnya-épülete (amely Táncsics börtönként ismert) nemrég került vissza a Magyar Állam tulajdonába és hasznosításra vár. A Bécsi kapu téren áll a Budavári Evangélikus templom és a Magyar Nemzeti Levéltár épülete. A Kapisztrán téren a volt helyőrségi templomból megmaradt romokon túl a Magdolna torony és a Hadtörténeti Intézet és Múzeum épületegyütteséhez érünk. A jelzett épületek mellett számos műemléki lakóház, szolgáltató és vendéglátóipari létesítmények, üzletek működnek a Polgárvárosban.

Szálláshelyekkel jól ellátott a kerület, a kiemelt turisztikai célpont miatt nagy presztízsű szállodák, és kisebb apartman-házak is megtalálhatók a kínálatban. A teljesség igénye nélkül a Vári területet tekintve a Budapest Hilton a Hess András téren, a Burg Hotel a Szentháromság téren, a St. George Residence és a Hapimag Hotel a Fortuna utcában, a Buda Castle Fashion Hotel az Úri utcában és a Baltazar Hotel az Országház utcában. A várfalon kívül a Hotel Castle Garden a Lovas úton, a Duna parton a Lánchíd 19 design hotel, az Art'otel Budapest és a Victoria Hotel; a Krisztina körúton a Mercure Budapest Buda, míg a Hegyalja úton a Gold Hotel várja vendégeit. Számtalan étterem és kávézó is működik a kerületben, több étterem nemzetközi elismertségre is szert tett az elmúlt években. Ilyen például a Café Pierrot, a Magyar 21, a Pest-Buda Étterem, az Alabárdos Étterem, az Arany Kaviár vagy az Aranyszarvas Vendéglő.

A várfalon kívül a legizgalmasabb pont a Clark Ádám tér, a Lánchíd és az Alagút találkozási pontja, a Budavári Sikló induló állomásával, ahol Borsos Miklós alkotása, az ország kiindulópontját jelentő „0” km-kő áll a szépen felújított park közepén. Délre indulva a Várkert Bazár műemléképület-együttes impozáns testőrpalotáit, bazársorait, gloriettjét és rámpaművét csodálhatjuk meg, amely Ybl Miklós születésének 200. évfordulója óta újra eredeti fényében pompázik.

A Batthyány téri Szent Anna plébániatemplom barokk épülete, a Szilágyi Dezső téri Református templom épülete és a tabáni Alexandriai Szent Katalin Plébánia templom tornya a pesti oldalról is megcsodálható. Említésre méltó a sorban a Krisztinavárosi Havasboldogasszony plébánia templom is, amelyben gróf Széchenyi István tartotta esküvőjét.

A kerületet iskolakerületnek is nevezik, mert számos nagy múltú gimnázium működik itt. Többek között a Toldy Ferenc Gimnázium, a Szilágyi Erzsébet Gimnázium, a Petőfi Sándor Gimnázium és a Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium.

Sportolásra elsősorban a Czakó utcai Szabadidő- és Sportközpontban van lehetőség, de az egyre népszerűbb outdoor fitness-eszközök megjelenésével a kisebb parkokban is lehetőség nyílik a testedzésre. A Czakó utcai Szabadidő- és Sportközpont szomszédságában 2012-ben nyílt meg a Naphegy Oxygen Wellness Központ, amely modern, magas színvonalú környezetben biztosítja a kikapcsolódást a környékről és Budapest más részéről idelátogatók részére is.

A Hegyalja út túloldalán, a Gellérthegy „gyomrában” található a Gellérthegyi Víztorozó, amelynek tárolókapacitása majdnem százezer köbméter. Jelentős közintézmény a Somlói úton (a rossz múltú épületben, a volt munkásőrségi épületben kialakított) Balassi Intézet, amely a világban szétszóródott magyarság identitásának megőrzését tűzte ki célul, a világ magyar fiataljait fogadja és Diaszpóra Központ kialakítását is tervezik. Ebben az épületegyüttesben kapott otthont a Mathias Corvinus Collegium is.

A Déli pályaudvar főépülete és kerítéssel határolt vasúti területe is az I. kerület közigazgatási területén fekszik. A Kerületi Építési Szabályzat és az Fővárosi Területfejlesztési Program is potenciális fejlesztési lehetőségként foglalkozik az állami tulajdonban lévő területtel.

A kerület infrastrukturális ellátottsága kiemelkedő. A közlekedési infrastruktúra állapota és minősége az elmúlt években sokat változott. Elkészült a Budai Várban a közösségi közlekedéssel érintett utak és járdák felújítása, modernizáltuk a vári behajtási rendszert és az akadálymentes közlekedés elősegítése érdekében 3 liftet alakítottunk ki a várfalak mentén. Elkészült a Lánchíd utca felújítása és forgalomcsillapítása is. Utóbbi beruházások a Budai Vár és környéke közlekedésfejlesztési program keretében valósultak meg.

A közszolgáltatásokkal való ellátottság kedvező, amely igaz a közüzemi, valamint a human közfeladatok és közszolgáltatások terén is. A szolgáltatásokat egyrészt az Önkormányzat gazdasági társaságai, másrészt az önkormányzati intézmények biztosítják. A szociális és egészségügyi ellátások széles köre biztosított.

A környezetminőség színvonala megfelelő, a közterületek tisztántartása a helyi lakosság és a turisták közérzetét is jelentősen befolyásolja. A közterület-tisztaság kiemelt problémája a porszennyezés, a közlekedésből és építkezésekből származó szennyezés.

2.2. Társadalmi környezet

A lakosság túlnyomó része magyar. Kerületünkben német, görög, bolgár, szerb, roma és örmény nemzetiségi önkormányzat működik.

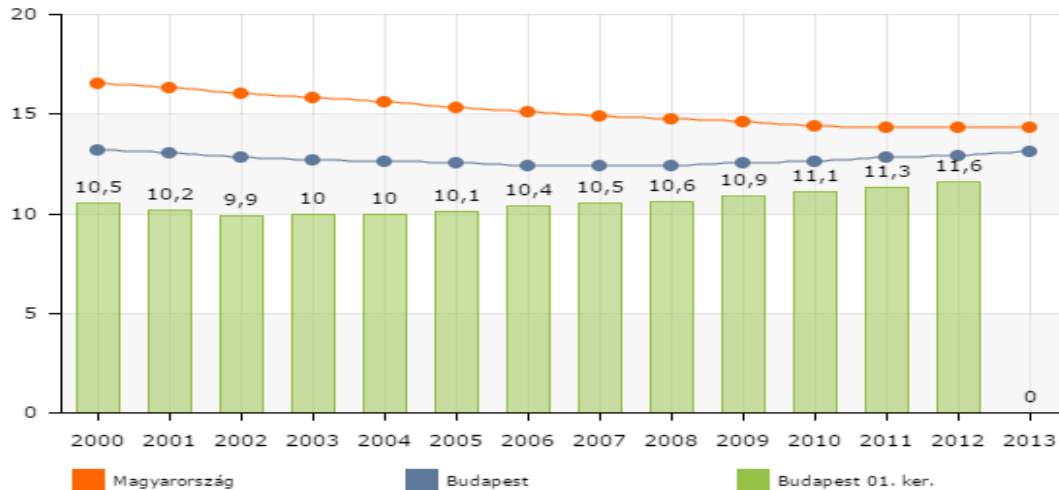
A kerület fővárosi viszonylatban alacsony lélekszámú, a 2011-es népszámláláskor 24.158 lakosú volt, amely az 1970-es népszámlálási adathoz képest (46.631 fős) jelentős csökkenést mutat.

Az I. kerületben élő fiatalok (14 év alattiak) aránya 2000-től folyamatosan az országos és a fővárosi átlag alatt volt, azonban 2006-tól enyhe emelkedést mutat. A fiatakorúak aránya 11,6% volt 2012-ben, ami kicsit több mint egy százalékpontos növekedést jelent 2000-hez képest.

Állandó népességén belül a 0-14 évesek aránya

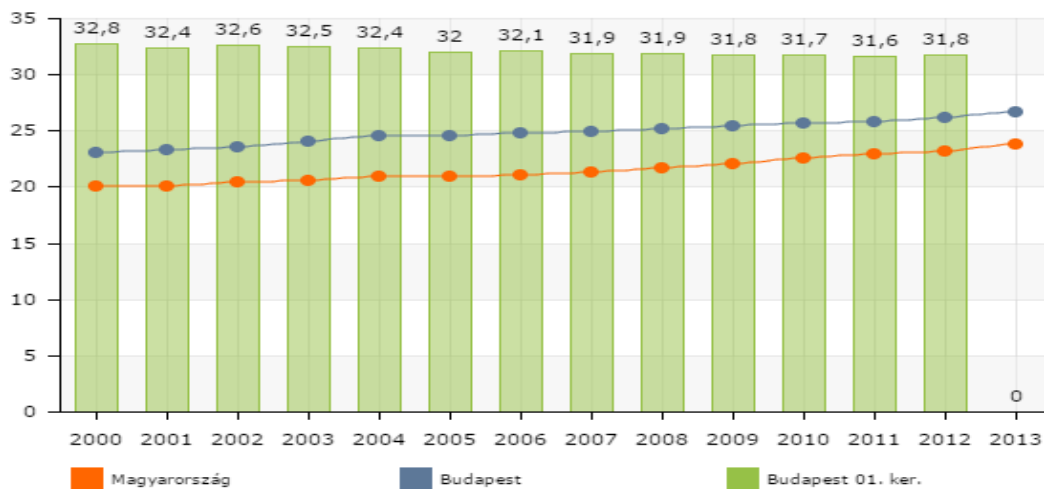
(c) 2015 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Az I. kerületben élő 60 év felettek aránya körülbelül 10 százalékponttal haladta meg a budapesti, illetve több mint 10 százalékponttal a magyarországi átlagot a 2000-es évek elején. 2003 óta az országos és a fővárosi átlagérték nagyobb mértékben növekedett, a kerületi stagnált, vagyis a kerületi idős népesség részaránya már csak néhány százalékponttal van a budapesti átlagszint felett.

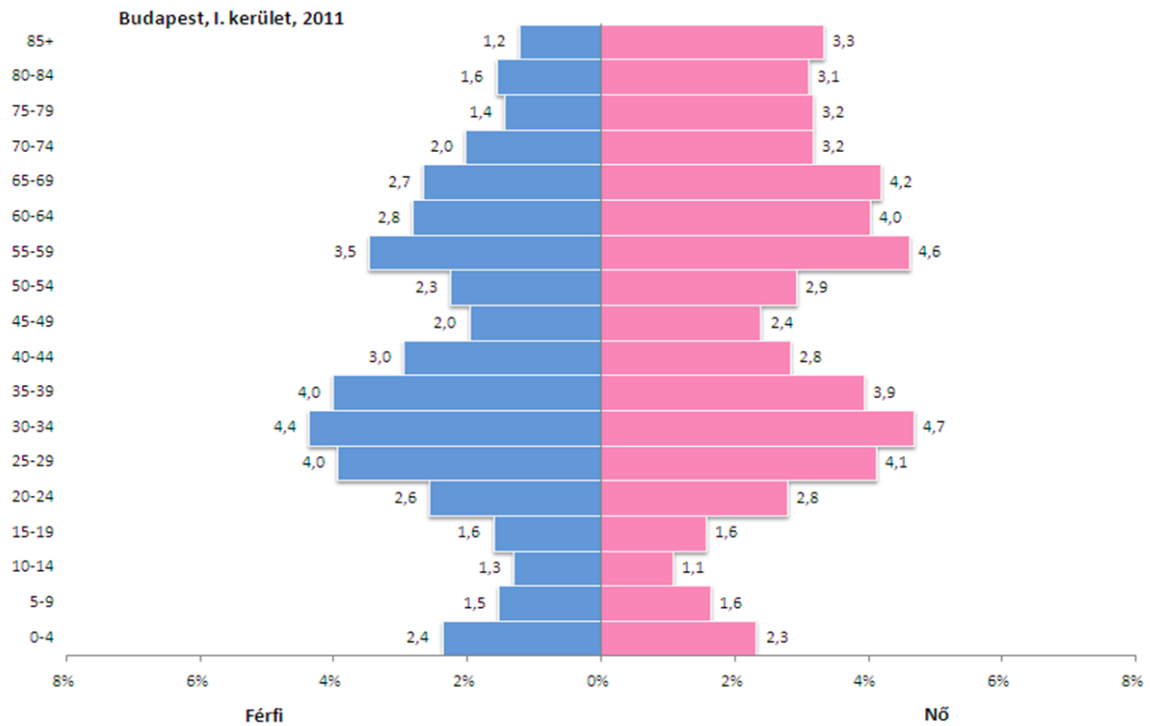
Állandó népességén belül a 60-x évesek aránya (%)

(c) 2015 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

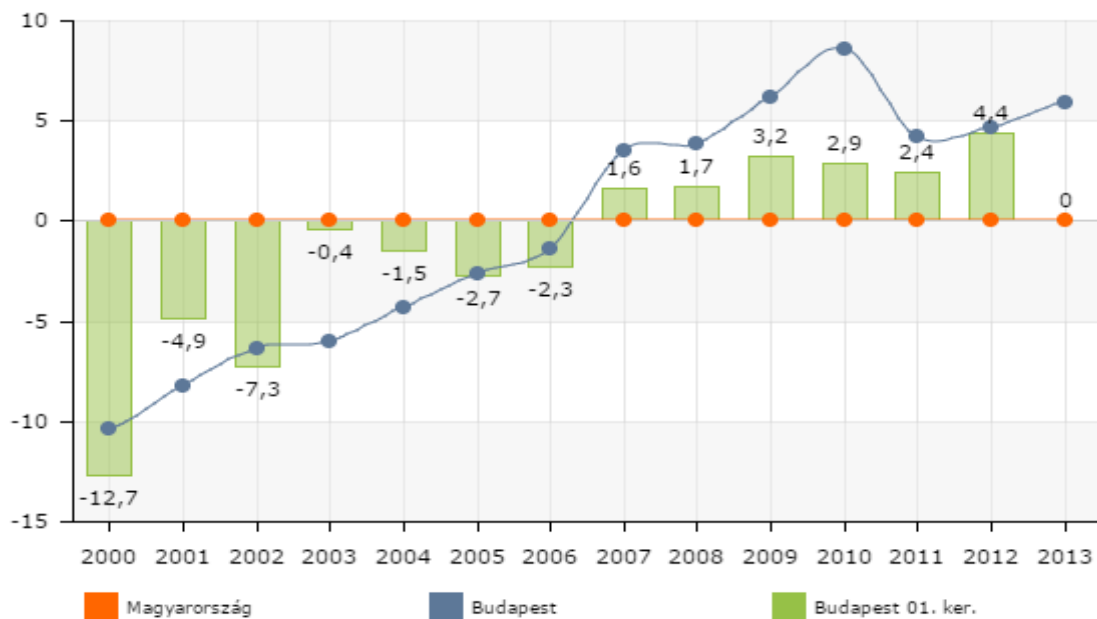
Az I. kerület korfája

A vándorlási egyenleg I. kerületi alakulása 2007-től fordulatot vett: addig negatív volt, azóta pozitív értéket mutat. Ez azt jelenti, hogy 2000-2006 között több volt az elvándorló/kiköltöző, viszont 2006 után több volt az ide vándorló/beköltöző.

Vándorlási egyenleg alakulása

(c) 2015 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT – GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Budapest I. kerület összesen*	Gellért-hegy	Krisztina-város	Tabán	Vár	Vízi-város
Lakónépesség száma	24158	1563	11037	1005	2164	8364
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	10,2	9,7	10,5	10,1	9,9	10,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	57,0	50,6	56,7	56,3	58,8	58,0
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	32,8	39,7	32,8	33,5	31,3	31,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	3,2	1,9	3,3	3,7	2,5	3,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	55,2	56,1	56,2	52,9	56,4	53,8
Lakásállomány (db)	16972	1049	7550	776	1325	6272
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	3,6	1,6	4,1	4,0	2,4	3,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	29,2	31,9	28,6	30,2	30,0	28,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	2,1	1,5	2,2	2,3	1,6	2,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	67,4	65,1	67,9	65,6	66,5	68,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	38,7	44,6	38,5	43,2	33,5	38,7
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	23729					
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	9,4	8,5	9,0	11,9	12,1	9,1
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	50,2	56,6	50,0	50,6	48,5	49,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	7,9	5,9	7,8	9,9	8,1	7,8
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	4,6	3,4	4,6	6,3	4,0	4,5
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	2,9	1,5	3,4	3,2	2,2	2,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	20,9	10,1	21,2	16,3	26,8	21,5

Az előzőekben bemutatott táblázatból kiolvasható, hogy a kerület öt városrésze szignifikáns eltéréseket nem mutat szociológiai és gazdasági vetületben, szegregált, társadalmilag leszakadt városrészek nincsenek. A kerület közel 17 ezer lakásának kb. 9%-a kerületi Önkormányzat tulajdonában van, ezek területileg a Várban és a Vízivárosban koncentrálnak.

A lakosság iskolai végzettsége magas, nagy a felsőfokú végzettségűek aránya. A kerületben a jövedelmi helyzet az átlagos fővárosi adatoknál kedvezőbb. A 2012. évi adóbevételek adatai alapján az egy adózóra jutó átlag havi jövedelem 209.559 forint volt. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 10 százalékos.

Az I. kerületben regisztrált munkanélküliek aránya alacsony. A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a munkanélküliek aránya 7,9% volt a kerületben, a foglalkoztatottak aránya 72%. A gazdasági aktivitás mutatói alapján az I. kerület helyzete budapesti és országos viszonylatban is kedvezőnek mondható.

A kerületben az 5112 regisztrált vállalkozás fele maximum 10 főt foglalkoztató mikrovállalkozás. Elsősorban az idegenforgalomhoz kapcsolódó ágazatok fejlődnek dinamikusabban. Jelentős szerepe van továbbá az államigazgatási, miniszteriális szintű, követési létesítményeknek, a kulturális intézményeknek és az iskoláknak is.

A kerületben is jelen van a hajléktalanság, 25 fő kerületi szintű bejelentett hajléktalan van. Ugyanakkor a más kerületekből, vidékről érkezett hajléktalanok elsősorban a Déli pályaudvaron és környékén valamint a Batthyány téren és környékén jelennek meg. Helyzetük, sajátos életmódjuk, a helyi lakossággal való viszonyuk konfliktushelyzeteket teremt.

2.3. Helyzetelemzés, SWOT analízis

A kerületben zajló folyamatokat nagymértékben befolyásolják a Fővárosi Önkormányzat fejlesztései és azok hatásai (mind negatív, mind pozitív értelemben), valamint a kormányzati célok megvalósulása. Ugyancsak jelentős befolyással bír az a tény, hogy az Önkormányzat nagy összegű uniós forrásokat nyert el közlekedésfejlesztésre valamint energetikai fejlesztésekre (KÖZOP, KEOP). A műemléki védettségű épületek nagy száma miatt a befizetéseinkhez képest magasabb összeget sikerült elnyerni a korábban működő Fővárosi rehabilitációs alpból is (műemléki házak felújítása). A folyamatosan zajló beruházások ellenére az önkormányzati és magántulajdonban lévő ingatlanvagyon egy része felújításra szorul, a műszaki állapot néhány önkormányzati ingatlan esetében már a hasznosítási lehetőségeknek is gátat szab.

Átrendeződött az önkormányzati bevételek struktúrája, ezen belül az Önkormányzat saját bevételeinek jelentősége egyre nő. A kerület stabil és kiegyensúlyozott költségvetéssel rendelkezik, amelynek egyik eleme a szakmailag átgondolt és pénzügyileg megtervezett adópolitika.

A helyzetelemzés a SWOT analízis módszerével foglalható össze, amely összeköti a felméréseket a kitűzött célokkal, irányokkal.

<p>ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none">• Páratlan környezeti adottság, a Duna közelsége• Tradíciók, történelmi múlt, különleges műemlékek• Kiemelt turisztikai vonzerő• Magas presztízsértékű ingatlanállomány• Magasan kvalifikált és nem szegregált lakosság• Erős kerületi identitástudatú és lokálpatrióta lakosság• Jó közlekedési kapcsolatok• Élénk kulturális élet• Összefüggő zöldterületek• Jól karbantartott, elegendő kapacitású közcélú szolgáltatások és intézmények	<p>GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none">• Jelentős közlekedési forgalom, erőteljes É-D-i átmenő-forgalom• A közlekedésből adódó terhelés• Parkolási problémák (a turista-buszoknál is)• Népességszám csökkenése, elöregedő népesség• A Déli pályaudvar jelenlegi helyzete• Felújításra szoruló építmények (barlangrendszer, várfalak, támfalak, lépcsők)• A turisták és a helyi lakosság eltérő igényei• A hajléktalanság koncentrált megjelenése kiemelt helyszíneken
<p>LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none">• Kormányzati, fővárosi fejlesztések kiakná-zása• EU-s pályázati lehetőségek• További közlekedésfejlesztési beruházások (pl. Gellérthegyi Sikló)• Folyamatos és ösztönzött városrehabilitáció• A kerületi fejlesztési lehetőségek számba-vétele (pl. Déli pályaudvar rehabilitációja, MÁV területek rendezése)• Informatikai fejlesztések a korszerűbb közigazgatás, a turisták és a helyi lakosság érdekében	<p>VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none">• Budapest környezeti helyzete, légszennyezettség• Budapest közlekedési helyzete• Szélsőséges időjárási helyzetből fakadó vészhelyzetek (viharkárok, hőség, esőzések, árvízveszély)• II. világháborús, fel nem robbant eszközök• A javuló demográfiai tendencia megtorpanása• Növekvő turisztikai forgalom nem párosul infrastrukturális fejlesztésekkel• A hajléktalanság hosszabb távon megoldatlan marad

A módszer négy angol szó kezdőbetűjéből kapta a nevét:

- **S** (strengths): erősségek, melyekre a fejlesztés alapozható
- **W** (weaknesses): gyengeségek, melyek a fejlesztést gátolják
- **O** (opportunities): lehetőségek, amik kívülről segíthetik a fejlesztést
- **T** (threats): veszélyek, melyek kívülről akadályozzák a fejlesztést

3. Településfejlesztési politika

Kerületünk integráns része a fővárosnak, így egyes meghatározó folyamatok (pl. munkahelyteremtés, közlekedésfejlesztés) nem értelmezhetők csak kerületi szinten. Mindebből azonban nem következik, hogy a folyamatok befolyásolásában nem veszünk részt. Aktív szerepet vállalunk és saját eszközeink számos területen teremtenek valódi cselekvési lehetőséget.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a 2015-2019. évek önkormányzati ciklusára vonatkozó gazdasági programjában figyelembe veszi a kerület adottságait, a korábbi önkormányzati ciklusok eredményeit, a hazai és európai uniós jogszabályi követelményeket, lehetőségeket, a lakossági elvárásokat. Nagy hangsúlyt fektet a turizmus, hiszen a kerület gazdaságának mozgórugója az idegenforgalom, illetve a kapcsolódó szolgáltatások, amelyek alapvetően befolyásolják a foglalkoztatást.

A kerület eddigi és további fejlődését számos tényező alakítja:

- a modern európai városfejlődés kihívásai
- a kerület centrális elhelyezkedése és térszerkezeti adottságai
- a kerület területét érintő fővárosi és kormányzati fejlesztések
- a világörökségi védeltséget élvező Várnegyedre épülő idegenforgalom
- az idegenforgalmi, munkaerő-piaci, közigazgatási és közszolgáltatási funkciókból adódó feladatok és az ebből származó előnyök
- a lakosság szükségletei, elvárásai a településsel, a közszolgáltatásokkal és a városi funkciókkal szemben
- a fejlesztések megvalósításához szükséges koncepcionális elképzelés és stratégiai tervezés
- a fejlesztésekhez szükséges saját erő megléte, ami behatárolja a tervezett fejlesztések körét és megvalósíthatóságát

2015. nyarára készülhet el a kerület Településfejlesztési Konceptiója és új Integrált Településfejlesztési Stratégiája (közkeletű rövidítéssel: ITS), amely dokumentumok tovább segítik a következő évek megalapozott önkormányzati fejlesztéseit. Az ITS a Belügyminisztérium és Önkormányzatunk között megkötött együttműködési megállapodás keretében készül, és a Képviselő-testület is tárgyalja majd.

3.1. Jövőkép

Egy jól átgondolt, közösen vallott jövőkép (vízió), a fejlődés motorjává tud válni, míg jövőkép és célok nélkül csak reagálni lehet a környezeti változásokra, de befolyásolni nem. Önkormányzatunk azt vallja, hogy nekünk kell kezdeményeznünk a kedvező változásokat.

A jövőkép megfogalmazásánál nem elég elvonatkoztatott álmokat és vágyakat a jövőre kivetíteni, reális alapokon építkezve és a jövőben várható trendeket figyelembe véve kell megfogalmazni azokat. Kerületünk jövőképe nem előzmény nélküli, hiszen a „*Hagyomány és Megújulás*” szlogenje már fontos alapvetést jelent gondolkodásunkban. Mindezekre figyelemmel fogalmazódott meg a jelen program szerinti jövőkép:

„A Budavári Önkormányzat tudatosan és fenntartható módon javítja az épített és természeti környezet minőségét annak érdekében, hogy mind az itt lakók elvárásainak, mind a turizmus igényeinek példaértékűen megfeleljen.”

A jövőkép elérése érdekében egyszerre szükséges a kerület működésének, gazdaságának, termelő infrastruktúrájának és (köz)szolgáltatásainak hatékonyság-elvű fejlesztése, valamint az itt élő lakosság életminőségének javítása – szem előtt tartva az ide érkező turisták és az itt dolgozók igényeit is.

3.2. Stratégiai célok

A kerület stratégiájának meghatározó elemei a lakónépesség megtartása, életminőség javítása, és a műemléki környezet értékeinek megőrzése, méltó bemutatása.

A lakossággal kapcsolatos stratégiai céljaink:

- A lakónépesség megtartása, létszámának stabilizálása.
- Közösségépítés, a helyi identitás erősítése.
- Az előregedési folyamat lassítása, fiatalok számára is vonzó és élhető környezet kialakítása.
- Magas színvonalú nevelési és oktatási intézmények fenntartása a kerületben.
- Idősbarát gondolkodás, a tapasztalat és a bölcsesség értékének kiaknázása.
- A lehető legjobb minőségű egészségügyi ellátás biztosítása, házi orvosi, szakorvosi, védőnői szinten egyaránt.
- Társadalmi felelősségvállalás növelése, mind a lakosság, mind a hivatali és közalkalmazotti munkatársak körében.
- A munkaerő-piaci feltételek javítása, az itt élők munkához való jutásának biztosítása a közfoglalkoztatásban való részvétellel.
- A fogyatékkal élők részére akadálymentes környezet és befogadó közösség kiépítése már gyermekkortól.
- A rászorulókat támogatása, társadalmi felzárkóztatásuk segítése.

A környezetünkkel kapcsolatos stratégiai céljaink:

- A műemléki, világörökségi, helyi védett értékeink megőrzése, méltó fenntartása, értéknövelő felújításának biztosítása.
- A kerületi lakásállomány minőségi fejlesztése.
- A gépjárműforgalom és parkolás problémáinak enyhítése, a vári terület tehermentesítése.
- Zöldfelületek védelme, parkok, kertek, terek felújítása és fenntartása.

Turizmussal és a vállalkozásokkal kapcsolatos stratégiai céljaink:

- A kiemelkedő idegenforgalmi szerep méltó megőrzése.
- A turisták és ide látogatók részére megfelelő infrastruktúra biztosítása, ideértve a megfelelő információval történő ellátást és a fizikai és informatikai akadálymentesítést is.
- Turizmusban érintett vállalkozókkal való folyamatos konzultáció

- Olyan új turisztikai attrakciók ösztönzése, amelyek a hagyományok tiszteletben tartásával valósulnak meg.
- A tisztességes, jogkövető vállalkozások segítése, ügymenetük egyszerűsítése, partneri viszony biztosítása.

4. Állami feladatok, fejlesztések és azok hatásai

4.1. Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az Országgyűlés az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelöl ki. E négy cél a társadalom és gazdaság egészére érvényes, beleértve a társadalom és a gazdasági környezethez való viszonyulást és a környezeti szempontokat is. Az átfogó célok a gazdasági és társadalmi fordulatot célozzák meg, az alábbiak szerint:

- értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
- népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
- természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
- térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

A nemzeti fejlesztés- és területfejlesztési politika alakítása és a célok elérése során – a Koncepcióban megfogalmazott elvek figyelembevételével mellett – a specifikus célokat a lehetséges kitörési pontok és fordulatot igénylő területek alapján az Országgyűlés az alábbiak szerint határozta meg:

a) szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

- versenyképes, innovatív gazdaság,
- gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság, életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,
- kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,
- értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,
- jó állam, szolgáltató állam és biztonság,
- stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme,

b) területi specifikus célok:

- az ország makro-regionális szerepének erősítése,
- a többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat,
- vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
- kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése,
- területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,
- összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

Az Országgyűlés megállapította, hogy a fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, illetve a 2014–2020-as programozási és fejlesztési időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. A Konceptió a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva középtávon (2014–2020 között) kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását szolgálhatják. A nemzeti prioritások igazodnak az Európai Unió által megfogalmazott programozási keretekhez, melyeket érvényesíteni kell a hazai tervezés és végrehajtás során. Az egyes nemzeti prioritások alatt azonosított fejlesztési tématerületek az európai uniós források felhasználásának keretét képező 2014–2020-as fejlesztési programok tématerületeit is megalapozzák az alábbiak szerint:

- patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben,
- fordulat a teljes foglalkoztatottság és tudástársadalom felé,
- útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiatfüggetlenség felé,
- népesedési és közösségi fordulat,
- területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán.

Az Országgyűlés megerősítette, hogy az ország 19 megyei önkormányzata és Budapest Főváros Önkormányzata, mint területi önkormányzat a Konceptióban megfogalmazott célok, mint kötelező keretek következetes figyelembevételével mellett jelölték ki a fejlesztési terveikben, programjaikban saját céljaikat, illetve határozták meg prioritásaikat és intézkedéseiket.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió a nemzet társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva – illeszkedve az EU 2020 Stratégia és a Nemzeti Reform Program vállalásaihoz – megalapozta a 2014-2020 közötti európai uniós tervezési és költségvetési időszak során készülő tervdokumentumokat (Partnerségi Megállapodás, Operatív Programok). A Partnerségi Megállapodáson keresztül közvetve, a szakpolitikai és területfejlesztési célokon keresztül közvetlenül megalapozta az operatív programok tartalmát és a nemzeti célú források felhasználását.

4.2. Nemzeti Hauszmann Terv

A kormány Nemzeti Hauszmann Terv a budai Várnegyed megújításáért névvel indított tízéves, átfogó rekonstrukciós programot. Az erről szóló, 1377/2014 (VII.10.) Korm. határozat szerint *"a kormány egyetért azzal, hogy a budai Várnegyed védelme, megőrzése, méltó bemutatása kiemelt feladat, melynek érdekében a Palotanegyed és a polgárváros átfogó rekonstrukciója szükséges, a Várnegyed reprezentatív, kulturális és turisztikai funkcióinak erősítése céljából."*

A Nemzeti Hauszmann Terv a Budai Várnegyed tíz évre vonatkozó rekonstrukciós terve, amelynek részleteit szakmai bizottság állítja össze, az előkészítését a Miniszterelnökség irányítja. A Nemzeti Hauszmann Terv Társadalmi Bizottságának a kerület is tagja. A Nemzeti Hauszmann Terv részletei még kidolgozása alatt állnak, az azonban egyértelműen látszik, hogy a Várnegyed kormányzati, reprezentációs, és kulturális szerepének megújítása mellett hangsúlyt kap a Polgárváros szerepe és fejlesztése is.

A terv egyik leglátványosabb elképzelése a Palotaépület eredeti, neobarokk kupolájának, és díszes épületrészeinek, visszaállítása. (A II. világháborúban megsérült palotaépületet nem az eredeti terveknek megfelelően állították helyre, a belső terek díszítését és a kupolát leegyszerűsítették.) Tervezik, hogy a Királyi Palota együtteséhez tartozó egykori Lovardát és Főőrségi épületet is újjáépítsék, illetve a Palota funkcióit is újragondolják.

A Hauszmann Terv része lehet többek között a Táncsics Mihály utca 9. sz. ingatlan (közkeletű nevén „Táncsics börtön”) közcélra történő hasznosítása. A telek és az épület 2014-ben került vissza az Egyesült Államoktól a Magyar Állam tulajdonába.

Az elképzelések szerint a Karmelita kolostorba költözik a Miniszterelnökség egy része, a projektet a 227/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet („Miniszterelnökség budavári elhelyezéséhez szükséges felújítási és építési feladatok a budai várnegyed területén”) nemzetgazdaságilag kiemelt beruházássá minősítette.

4.3. Állami tulajdonú ingatlanokkal kapcsolatos feladatok

Számos kisebb és nagyobb jelentőségű állami tulajdonú ingatlan található a kerület területén. Elvárható, hogy ezeket az állam oly módon tartsa fenn és üzemeltesse, hogy azok szervesen kapcsolódjanak a kerület életébe és elősegítsék településfejlesztési céljaink megvalósulását. A további anyagrészek néhány meghatározó állami tulajdonelemet vesznek számba – a teljesség igénye nélkül.

Jelen Gazdasági Program készítésekor különösen aktuálissá vált a Déli pályaudvar további sorsa. A pályaudvar és a hozzávezető vasútterület a MÁV, áttételesen a Magyar Állam tulajdona. 2014-15 telén leesett jelentős csapadék-mennyiség miatt a XI. kerületi sínek mentén támfalcsúszások következtek be és két hónapig csak Kelenföldre illetve Kelenföldről jártak a vonatok. A statikai/talajmechanikai problémáktól függetlenül is megérett a helyzet a pályaudvar és környéke teljes rekonstrukciójára, hiszen mára a kerület talán legdiszonzásabb területévé vált. A fejlesztési elképzelések között több terv is szerepel, így például Déli pályaudvar forgalmának jelentős visszaszorításával vagy a sínek lefedésével újraértelmeznék a terület funkcióit.

A Várnegyedet övező több km hosszú várfalak egyes helyeken komolyabb statikai károsodást mutatnak (pl. az Esztergomi és Fehérvári Rondellákon), illetve a természetes elhasználódás jelei is egyre szembetűnőbbek (pl. a téglá anyagú mellvédfalak fagyási kárai). A komolyabb károsodások helyszínén a szükséges műszaki beavatkozás tervezésével, és ütemezett megvalósításával érhető el eredmény. A várfalak nagyobb része Önkormányzatunk tulajdonban áll, de vannak állami tulajdonú szakaszai is. Véleményünk szerint a várfalak megosztott vagyoni helyzete hátrányos, és a kerületi önkormányzat teherbíró képességét meghaladja a jelentkező statikai problémák megoldása és a folyamatos karbantartás.

Egyértelmű álláspontunk, hogy a várfalak - ideértve a rondellákat is - teljes egészében, egységesen állami tulajdonba kerüljenek. Ennek elősegítése érdekében az Önkormányzat a szükséges jogi rendezéseket megkezdte (bizonyos telekalakítási eljárások lefolytatásával) és minden fórumon szorgalmazza az állami tulajdonba adást. Legalább ennyire fontos kérdés a várfalak tekintetében az egységes vagyongazdálkodás elérése olyan szervezet

kijelölésével, amely elegendő anyagi erőforrással rendelkezik (vagy tud mozgósítani) e felelősségteljes feladat ellátásához. E folyamat lezárultáig az Önkormányzat feladata marad a falak állapotának folyamatosan monitorozása, az esetleges veszélytelenítések elvégzése, különösen azokon a várfalszakaszokon, ahol a falak közvetlen közelében gyalogos- vagy járműforgalom van.

Ahogy a bevezetőben már szerepelt, a Várhegy alatt húzódó üreg- és barlangrendszer egyedülálló képződmény, amelynek egyes részeit az elmúlt években megerősítették. A védett barlangok (nagyreszt természetes keletkezésűek, de mesterséges beavatkozással is formáltak) és védelem alatt nem álló - a helyi szóhasználat szerint - barlangpincék természeti-, kultúrtörténeti- és régészeti értékeik mellett esetenként problémát jelentenek a közterületek, közutak és az épületek állapotára nézve. Előfordulhatnak olyan üregek (az elmúlt századok során történt üregtömedékelések és elfalazások vagy egyszerűen eddigi felfedezésük hiánya miatt), amelyek még máig sem ismertek. Ezek az üregek akár vis maior helyzetet is okozhatnak (beszakadás, épületkárok, közműproblémák, stb.). Ezek elhárításának költségeit célszerű vis major alaptól biztosítani. Összességében a barlangrendszerrel kapcsolatban kiemelten fontos a tulajdonviszonyok rendezése és a megfelelő anyagi erőforrásokkal rendelkező vagyongazdálkodó megtalálása, valamint az értékelvű hasznosítás, ami a folyamatos jelenléttel az állandó műszaki felügyeletet, ellenőrzést is jelenti. A Magyar Állam szerepvállalása e területen megkerülhetetlen és elengedhetetlen.

A Magyar Nemzeti Bank nemrégiben három értékes ingatlant vásárolt a Várban és környékén: a Tárnok u. 28. sz. (Óváros háza), a Hunyadi János út 1. sz. (a volt Lónyay-Hatvani palota) és az Úri utca 72. sz. (volt elektromos elosztó épület ingatlana). Az épületek új funkcióval újulnak meg a közeljövőben.

A 2017-es vizes világbajnokság rendezésének lehetőségét Magyarország nyerte el. Bár kerületünk nem lesz súlyponti helyszín, de elképzelhető, hogy lesznek kerületünket érintő kormányzati fejlesztések e nagy jelentőségű sportrendezvényel összefüggésben.

5. Fővárosi Önkormányzati feladatok, fejlesztések és azok hatásai

Kerületünk esetében evidencia, hogy fejlesztési elképzeléseinket a budapesti koncepciók kereteihez igazítva kell elterveznünk, ezért fontos a fővárosi koncepciók ismerete.

5.1. Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció és Program

2013-ban elkészült Budapest 2030-ig szóló hosszútávú városfejlesztési koncepciója, amely a fejlesztés irányait és céljait határozta meg. Ezen belül 27 nagyberuházást nevesít, amelyek a 2014-2020 közötti uniós támogatási időszakban valósíthatóak meg.

A fővárosi városfejlesztési koncepció alapján a gazdaságfejlesztés célja a stabil, erős helyi gazdaság megalapozása, amely a meglévő munkahelyeket képes megtartani és új munkahelyek létrehozását is elősegíti. Az integrált településfejlesztési stratégia e célhoz

kapcsolódóan olyan vállalkozás- és beruházásbarát gazdasági környezet megteremtését lehetővé tevő programokat nevesít, mint a stratégiai gazdasági terek integrált fejlesztési programja, a barnamezős és alulhasznosított területek gazdasági funkcióinak erősítése és elősegítése, továbbá a kis- és közép vállalkozások fejlesztési programja.

A Fővárosi Területfejlesztési Programot (FŐTEP) 2014. decemberében a Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete is megtárgyalta és elfogadta. Ebben a célrendszer alapját a jövőkép jelenti, amelyet a Budapest Területfejlesztési Koncepció (BTFK) határozott meg, és az alábbiakat fogalmazza meg: *„Budapest legyen egy élhető és vonzó, egyedi karakterű főváros, az ország és a várostérség innovatív gazdasági és kulturális központjaként az európai városhálózat megbecsült tagja.”*

A jövőképből levezetett átfogó célok 2020-ig az alábbiak:

- Budapest az európai városhálózat erős tagja
- Fenntartható, érték- és tudásalapú gazdaság
- Egészséges, harmonikus, sokszínű városi környezet
- Javuló életminőség, harmonikus együttélés

Az átfogó célok Budapest meglévő értékeire és sokszínűségére alapoznak, meghatározva azokat az irányokat, melyek az integrált fejlesztési elvek érvényesülése mellett Budapest jövőjének fejlesztési alapjait képezik. A Főváros stratégiai céljai megfogalmazásakor figyelemmel volt az uniós finanszírozási lehetőségekre:

- Tudásalapú, versenyképes, innovatív és “zöld” gazdaság
- Hatékony városszerkezet kialakítása - kompakt város
- A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megőrzése
- Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése
- Befogadó, támogató, aktív társadalom
- Rugalmas és korszerű lakásstruktúra kialakítása.

Mivel ezen stratégiai célok sem minden elemükben támogathatók, viszont egyes támogatási területeik összekapcsolhatók, a stratégiai célok tartalmát 5 prioritás-tengely alá rendezték, amelyek a következők:

- Gazdaságfejlesztés a versenyképes, innovatív és „zöld” Budapestért
- Településfejlesztési beavatkozások a hatékony városszerkezetért
- Környezeti fejlesztések Budapest fenntartható fejlődéséért
- Közlekedésfejlesztés Budapest komplex szerepkörének szolgálatában
- Társadalmi beavatkozások a befogadó, támogató és aktív Budapestért

A Főváros koncepciója szerint *„a nem-uniós forrásból finanszírozni tervezett intézkedések esetében jelentős központi költségvetési támogatással nem érdemes számolni, mivel jelenleg ezek köre, és hozzá-férhetősége minimális, és az elkövetkező 7 éves időszakban is csak akkor lehet ezekkel komolyan számolni, ha a központi költségvetés bevételei markáns növekedést mutatnak... ezekkel így a stratégiai program tervezése során nem számoltunk. A Fővárosi Önkormányzat önálló bevételei szintén meglehetősen korlátosak, és erősen függenek a mindenkori jogszabályi feltétel-rendszerrel. Az önkormányzat bevételeinek döntő*

többségét a fenntartási és működési költségek emésztik fel, miközben a fejlesztési források felhasználását alapvetően az uniós projektek társfinanszírozási igénye határozza meg. Kimondható tehát, hogy jellemzően azok a fővárosi fejlesztések fognak realizálódni, amelyekhez uniós forrás rendelhető.

A közösségi közlekedés fenntartása és fejlesztése is fővárosi feladat, ennek keretében már kivitelezés alatt áll a „Budai Fonódó Villamoshálózat” projekt, amelyből a Széll Kálmán téri ág és a Bem rakparti ág kiépítése, valamint a Széll Kálmán tér rekonstrukciója érinti kerületünket.

Budapest 2014-2030 időtávra szóló Közlekedésfejlesztési Stratégiáját a Balázs Mór-terv foglalja össze. A koncepció világos célokat és prioritásokat megfogalmazó mobilitási terv a budapesti közlekedés fenntartható fejlesztéséhez. A tervezés feladata a budapesti közterületeket, a közlekedési eszközöket igénybe vevők valós utazási igényeinek feltérképezése és minőségi kiszolgálása, illetve a közlekedési rendszer folyamatos megújításának, fejlesztésének előkészítése.

A program a budai városrészre kevés fejlesztési elképzelést tartalmaz: csak a fogaskerekű Széll Kálmán térig történő meghosszabbításával és az 1-es villamos Kelenföldig való meghosszabbításával számol. Az anyag nem ad elegendő választ a belső budai városrészek egyik fő problémájára, azaz hogy a budai agglomerációból ingázók, illetve a Nyugat-Magyarországról érkezők nehezen találnak olyan pontokat, ahol a személygépkocsikat letéve tömegközlekedéssel tudnák folytatni útjukat. Ez a probléma a gyakorlatban úgy jelenik meg, hogy például a Naphegy területén nagyon sok agglomerációból érkező gépkocsi parkol rendszeresen, komoly terhelést jelentve az ott élők számára.

A közlekedésfejlesztési stratégia kapcsán kerületünk szorgalmazza a környezetbarát és elektromos járművek arányának növelését. Szintén fontos elem a Dunai vízi útvonal használatának erősítése és a Bem rakparti sétány gyalogos és kerékpáros útvonalának szétválasztása, a sétány gyalogosbarát jellegének maximális erősítése.

2014-ben a kormány döntése értelmében a Fővárosi Önkormányzathoz került a Dunával közvetlenül határos első ingatlansor Budapest egész területén. Ennek célja elsősorban a Duna menti területek összehangolt fejlesztése és az egységes árvízi védekezés kidolgozása. Ugyanakkor az építési törvény is előírja a „Dunai Építési Szabályzat” elkészítését, amelynek tervezési munkái csak most kezdődtek meg. A cél az, hogy a budapesti Duna-partok egységes elvek szerinti kezelésben részesüljenek, mivel ez a város közös kincse és potenciálja.

5.2. Tematikus Fejlesztési Programok – Gazdaságélénkítés és Munkahelyteremtés

Budapest területén a Fővárosi Önkormányzat látja el a területfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, továbbá hatáskörébe tartozik a 2014-2020-as európai uniós költségvetési időszak fejlesztési forrásainak elosztása, a Budapest területére eső fejlesztések összehangolása, a fejlesztési tervezés koordinációja. A Tematikus Fejlesztési Program (TFP) teljesen új megközelítésű stratégiai dokumentum, melynek célja hogy előre meghatározott, összvárosi jelentőségű témák mentén összehangolja a budapesti fejlesztési szándékokat.

2014-ben három tematikus programban – Duna menti területek összehangolt fejlesztése, Szociális városrehabilitáció és a barnamezős területek fejlesztése – a Fővárosi Önkormányzat, a 23 kerületi önkormányzat, az érintett szaktárcák, szakigazgatási szervek, a Miniszterelnökség és a Pest Megyei Önkormányzat közösen rögzítette a fejlesztési tervek. A konszenzussal kialakított és a résztvevők által elfogadott szakmai anyagban az I. kerület két Duna-menti projekttel és egy Barnamezős projekttel szerepelt. A Fővárosi Közgyűlés 2014. június 30-i ülésén elfogadta az anyagot.

2015-ben a jó tapasztalatok, illetve több kerületi polgármester kezdeményezésére egy újabb, negyedik TFP indult, Gazdaságfejlesztés és Munkahelyteremtés témakörben. Ebbe a munkafolyamatba a munkaadói oldal, a vállalkozók érdekképviselői szervei is képviseltetik magukat, mivel a munkahelyteremtésben az önkormányzatoknak csak közvetett szerepük van.

A már elkészült tanulmányok alapján a Fővárosi Önkormányzat legfontosabb gazdaságfejlesztési feladatai a településmarketing és a befektetések ösztönzése, a infrastruktúra kialakítása és biztosítása valamint vállalkozóbarát gazdasági környezet teremtése. Mindezt kiegészítik a kerületek gazdaságfejlesztési programjai. A Budavári Önkormányzat feladatai a foglalkoztatás növelése érdekében:

- A helyi vállalkozásokkal való egyeztetés, kapcsolattartás
- Foglalkoztatáspolitikai eszközök (programok, segélyek, stb.) alkalmazása
- Vállalkozóbarát gazdasági környezet kialakítása (helyi adók, adminisztráció könnyítése)
- Településmarketing és befektetések ösztönzése

A Gazdaságfejlesztés és Munkahelyteremtés fejlesztési koncepciója várhatóan 2015. nyarára készülhet el, amely a Fővárosi Közgyűlés elé kerül.

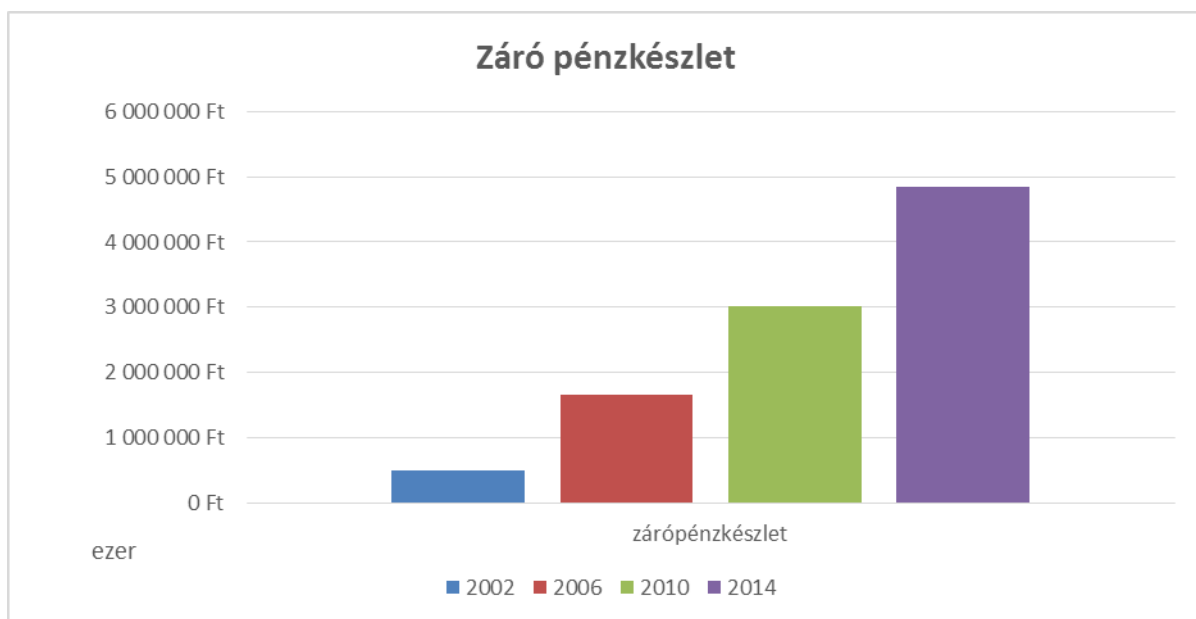
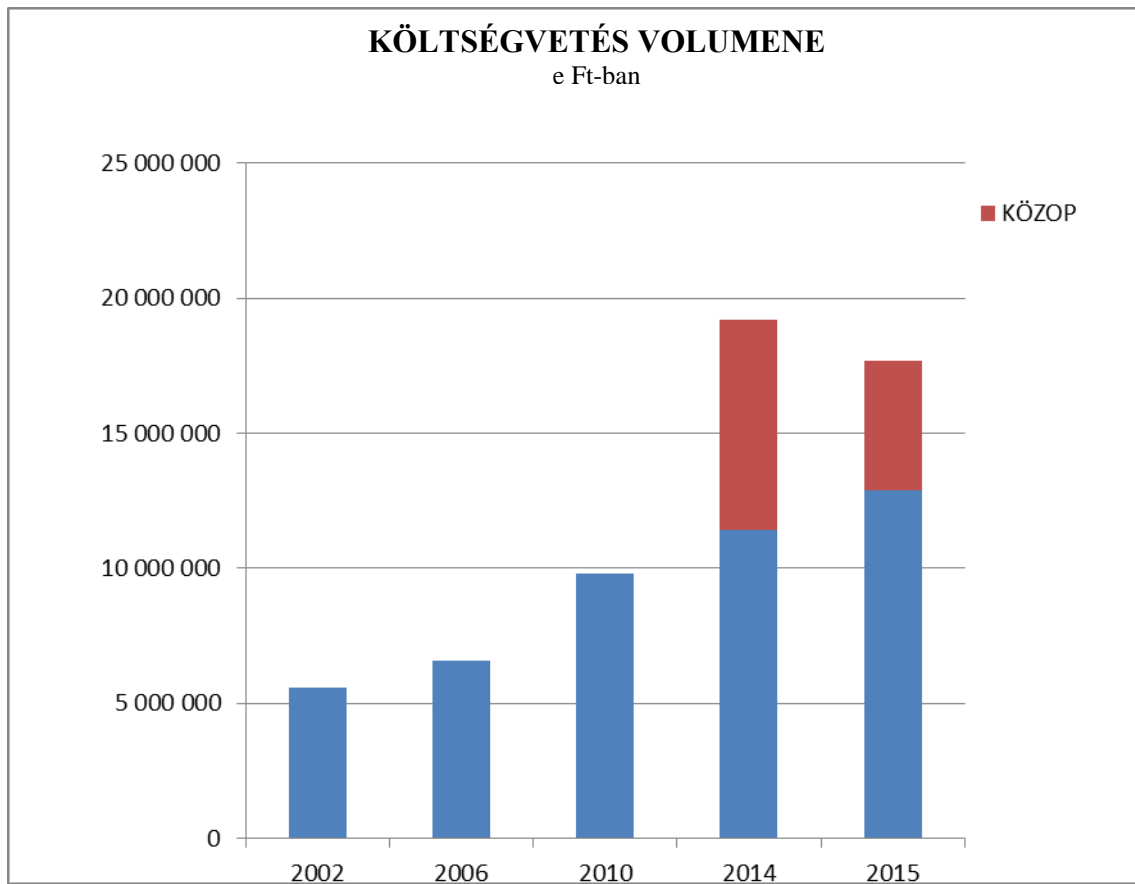
6. Fejlesztési céljaink

6.1. Gazdasági alapok

A kerület stabil és kiegyensúlyozott, szerkezetében hosszútávon fenntartható költségvetéssel rendelkezik 2000-től. Ezt bizonyítja többek között az is, hogy a változásokat, az átszervezéseket és az állami támogatás csökkentést is stabil költségvetéssel tudtuk megoldani. Éppen a jogszabályi változások miatt az abszolút számok hosszútávon nehezen hasonlíthatók össze, de a pénzügyi-gazdasági folyamatok egyenletesen növekvő, szinergikus tendenciát mutatnak.

Az elmúlt időszak pénzügyi tendenciái

Költségvetésünk volumenét nagy mértékben meghatározza, hogy pályázati úton – elsősorban KÖZOP – olyan nagyságrendű külső forrásokhoz jutottunk hozzá, illetve olyan fejlesztéseket tudunk megvalósítani, amelyek több évtizedes problémákat oldanak meg, illetve 10-20 évre meghatározzák a kerület fejlődési irányát.

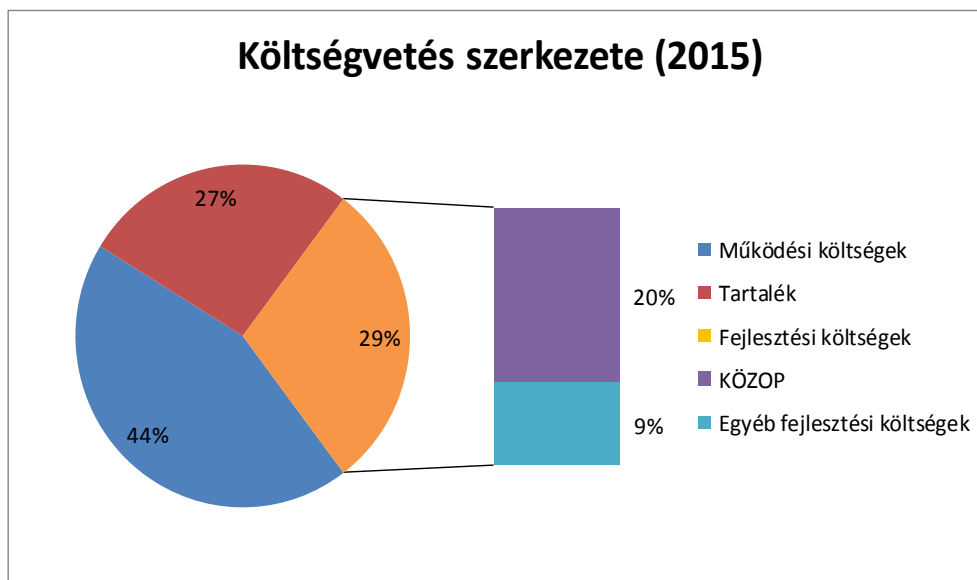
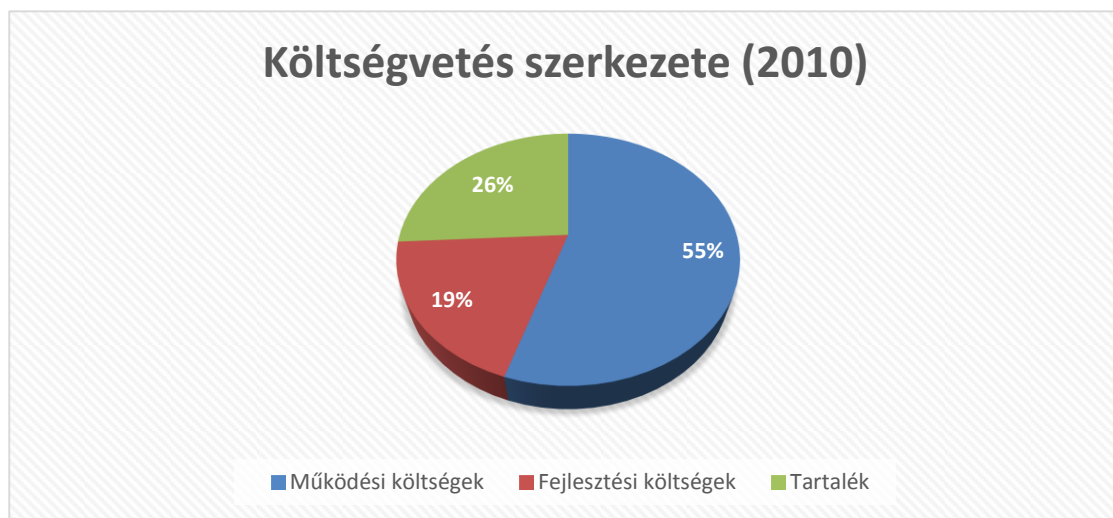

A bemutatott grafikonok jól mutatják, hogy az Önkormányzat minden gazdasági cselekményét megfontoltan végzi, kiegyensúlyozott és kellő mértékű tartalékokkal rendelkező költségvetési terveket készít, amelyeket a tárgyévben be is tudott tartani.

Érdeemes összehasonlítani a költségvetés szerkezetét is, amely jól mutatja az Önkormányzati gazdálkodás prioritásait. A költségvetésünkben fontos szerep jut a fejlesztéseknek és a megfelelő összegű tartalékoknak, miközben a folyó működési kiadások szintjét alacsonyan tudjuk tartani, folyamatos intézményi racionalizálásokkal és egyéb takarékoskodást generáló intézkedésekkel.

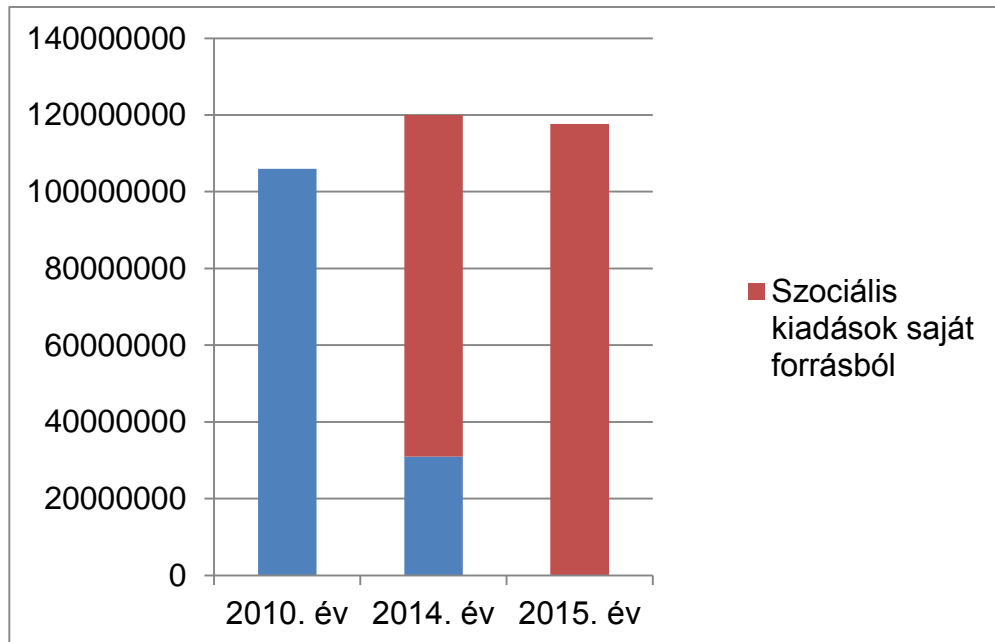
2010-ben még a költségvetés 55%-át működtetésre fordítottuk, jelenleg ez az arány már csak 44%, köszönhetően a jelentős fejlesztéseknek, illetve a takarékos működtetésnek.

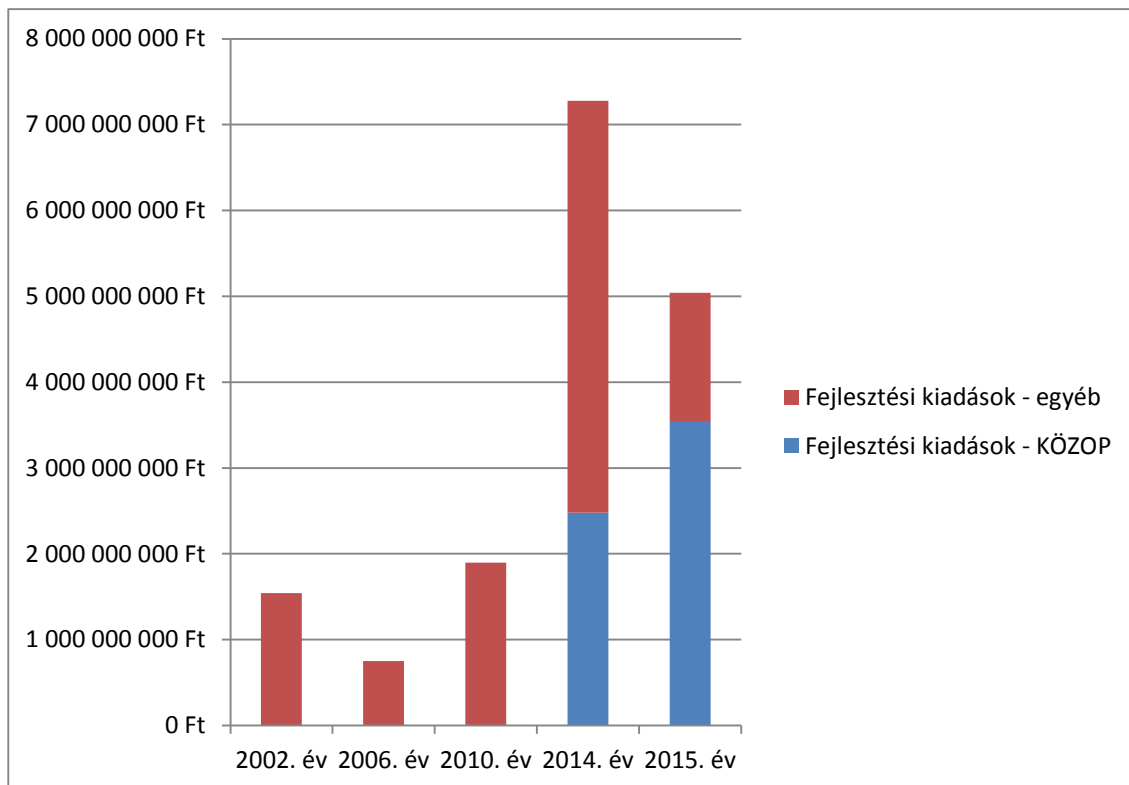
Az összes működési kiadáson belül a szociális kiadások összegét növeltük, annak ellenére, hogy részben már 2014. évben is, de 2015. évben teljes egészében saját forrásból finanszírozzuk ezen kiadásokat. Az állam átvette a normatív alapon járó, jövedelem pótló szociális kifizetések folyósítását, a kerületi feladat maradt az egyedi élethelyzetekben élő

rászorulókat kiadáskompenzáló támogatása. Az új szociális rendeletünk ehhez igazodik, a lakosság a változást nem érzékeli, mert szinte valamennyi ellátási formát megőriztünk illetve megújítottunk.

A jelentős összegű pályázati források eredménye, hogy a fejlesztési lehetőségek megnöttek. A legjelentősebb változás a 10,8 milliárd Ft-os KÖZOP projekt.

Jelentősen nőtt a kerület vagyona, ami annak következménye, hogy megnőttek a pályázati források, illetve kormányzati támogatást kaptunk a Szentháromság tér felújítására.

A megalapozott tervezéshez nélkülözhetetlen a jövőbeli trendek, lehetséges folyamatok és változások felvázolásához:

- Jelentős bővülés nem várható a még államilag támogatott működtetési feladatok tekintetében.
- Az uniós források is csökkennek, megszűnnek a felzárkóztatási programok, illetve az is tény, hogy a Főváros a vizsgált mutatószámok vonatkozásában az országos átlagot meghaladja, ami egyszerre jó és rossz hír, mert a Fővárosra „nehezedő” feladatelvárások is messze meghaladják az országos átlagot.

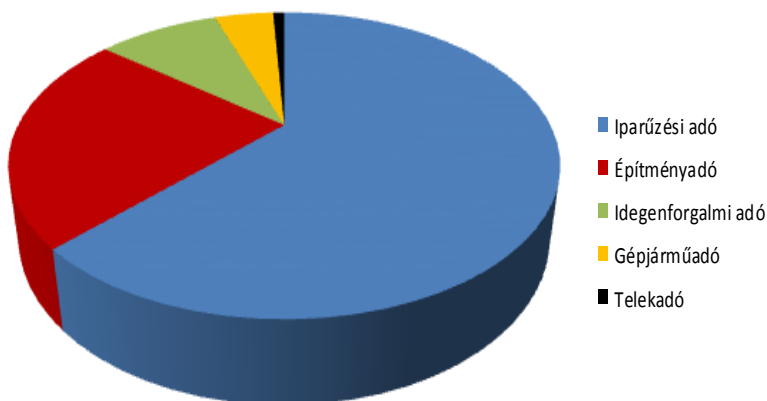
Ezen tények ismeretében is bizakodók vagyunk, mert a 2012-ben elindított Közlekedési Operatív Program keretében várhatóan újabb uniós forrásokat hívhatunk le a mélygarázsokra és egyéb, a közösségi közlekedést segítő célok megvalósítására. Mélygarázsok létesítése nélkül nem látjuk megvalósíthatónak azt a célt, hogy az autóforgalom és parkolás számottevően csökkenjen a Várban.

Adók

Bár a törvényi lehetőség adott, hogy újabb adókat vessen ki az Önkormányzat, jelentős forrásbővülésre nem számítunk, figyelemmel a lakosság és a vállalkozások teherbíró képességére.

Adóbevételek megoszlása 2014

Az adók közül a gépjárműadó központi adó, az iparüzési adó fővárosi szintű, ezért ennek alakulása nem helyi döntéseken alapul.

1998-tól 2011-ig az idegenforgalmi adót a Főváros szedte be, és minimális összeg jutott vissza a kerület költségvetésébe a forrásmegosztás rendszerén keresztül, miközben a turizmussal kapcsolatos kiadások zöme a kerületben jelentkezett. Az idegenforgalmi adóból az elmúlt

években jelentős fejlesztéseket tudtunk végrehajtani, és jelentősen javítani tudtuk a turisták által intenzíven használt területek köztisztaságát. Erre a bevételre ebben a ciklusban is számítunk, illetve prognosztizáljuk az idegenforgalmi adó összegének növekedését a turizmus erősödése miatt.

A kerület pénzügyi stabilitásában nagy szerepet játszik az iparüzési adó, mivel az adóbevételeken belül ez képviseli a legnagyobb arányt, és ez várhatóan 2019-ig nem fog változni. Az iparüzési adó 6%-a 2014-től a BKV finanszírozását segíti, és várható, hogy szükség lesz újabb források bevonására a közösségi közlekedés színvonalának javítására. Reményeink szerint ez maximum további 4%-os átcsoportosítást fog jelenteni – a kerületek részesedése ennyivel fog csökkenni – ezért a forrástervezéskor ezzel számolunk. Az adóbevételek középtávú alakulásánál a gazdasági növekedésből adódó többletbevételt prognosztizálunk, amennyiben a jogi környezetben nem következik be az adókat befolyásoló változás.

ADÓ BEVÉTELEK VÁRHATÓ ALAKULÁSA

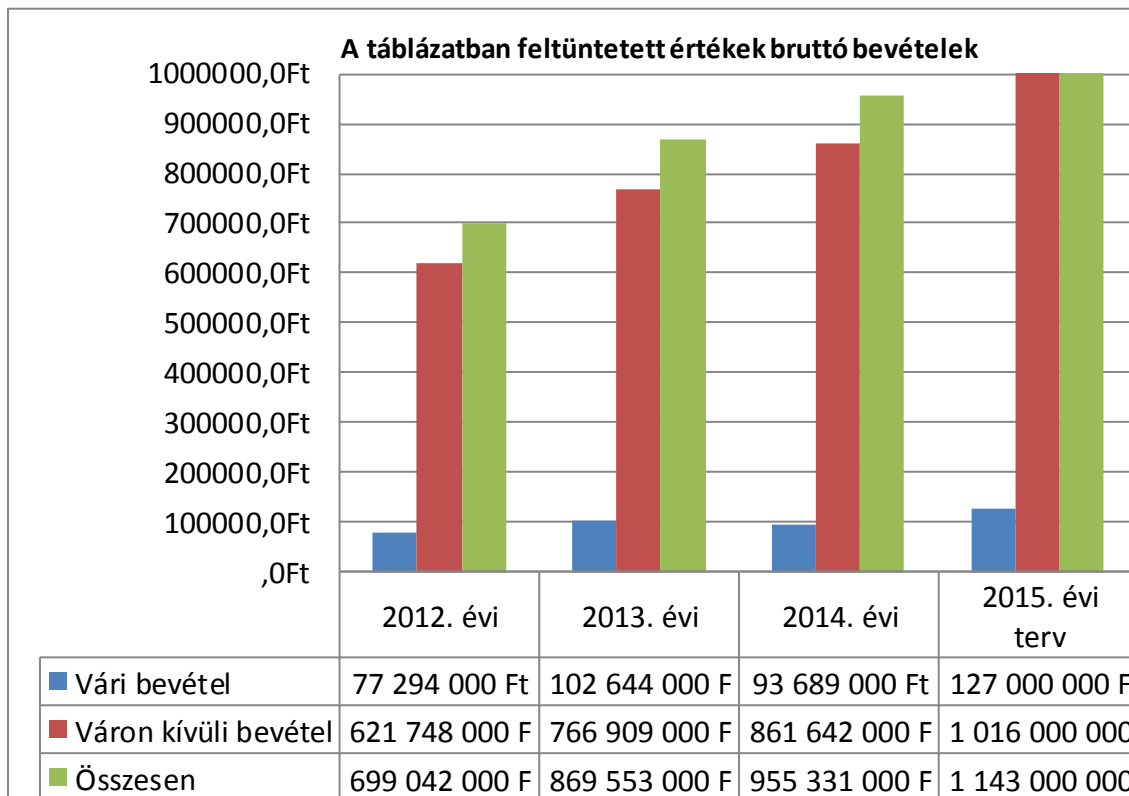
Működési bevételek

A működési bevételek összege várhatóan növekedni fog, de - mivel jelenleg defláció van, illetve a kormány előrejelzése alapján az elkövetkező években sem terveznek jelentősebb inflációs hatással – a növekedés kismértékű lehet. A bérleti díjakat is az inflációval emelnénk, amiből szintén minimális lehet a növekedés. Hasonló a helyzet a térítési díjak esetében is.

Növekedést érhetünk el a vagyonhasznosítási bevételeknél, ha csökken az üres helyiségek és üres lakások száma, illetve arányaiban nő a piaci, valamint a költségalapú lakbérek aránya. Bevételi forrás lehet a bérleti, parkolási díjhátralék és adóhátralékok beszedése, de ezen a területen – a behajtás hatékonyságának növelése ellenére - az eredmények szerények. Ha végelszámolják, illetve felszámolják a cégeket, általában nem marad utánuk behajtható vagyon.

A lakbérhátralékok esetében jelentős nehézséget okoz azon bérlői hozzáállás, hogy akkor is ragaszkodnak a nagy lakáshoz, ha nem tudják fenntartani, nem fogadják el a felajánlott kisebb lakást. A bérlők mobilitása alacsony, csak magánforgalomban cserélnék gazdát a bérlemények. A bérleti jogok visszavásárlása csak végiggondolt, stratégiai fejlesztési szempontból indokolható.

Az elmúlt három évben jelentős forrást jelentett a parkolási díjbevétel, amelyet az alábbi diagram is bemutat.

Várhatóan ez évben megindul a fővárosi utak mellett is a parkolás-üzemeltetés – ez a bevétel a Fővárost illeti, de a rendezettebb viszonyokon túl gazdaságilag is előnyt jelent, mert a parkolással kapcsolatos általános költségeknek egy része megtérül, illetve a bevételek és kiadások különbözetének 5%-a illeti meg a kerületi önkormányzatot.

Plusz bevételi forrást jelentene, ha az uniós országok a viszonyosság elvén lehetővé tennék a külföldiek pótdíjainak behajtását. Sajnos, még a nemzetközi szinten is elismert EPC cégcsoportnak sem sikerült elérni, hogy a szlovák, román és cseh rendszámú autók pótdíját be tudják szedni, mivel nem jutnak hozzá az autók tulajdonosainak adataihoz.

Közhatalmi bevételek

Jelentős beruházások folytak és folynak a közbiztonság, a közlekedési szabályok betartása és a fegyelmezett parkolás érdekében. (Térfigyelő kamerák, webkamerák, intelligens kamerák, sebességmérők, közterület-felügyelet.) Célunk a rendezett viszonyok megteremtése, a biztonság növelése, amelynek egyik eszköze a figyelemfelhívás és a bírság. Prioritásként kezeljük, hogy a szabálytalankodók miatti „rendszerek” fenntartását ne a jogkövető állampolgárok adójából, hanem a szabálytalanságokat elkövetők által fizetett bírságokból fedezzük.

Fejlesztési bevételi lehetőségek

Az elmúlt ciklusokhoz hasonlóan várhatóan 2019-ig az alábbi források állnak majd rendelkezésre a kerületi fejlesztésekhez. Az éves költségvetések végrehajtása során az elmúlt években szufficites volt a működési mérlegünk és terveink szerint ezt fent tudjuk tartani 2019 végéig. Ez azt jelenti, hogy amennyivel több az éves működési bevétel, mint a kiadás, ez az összeg fejlesztésre fordítható, illetve a következő évek tartalékát növeli. A további fejlesztési forrás lehet a vagyonértékesítés, illetve vagyoni értékű jogok értékesítése. 1990-től 2000-ig ez a forrás jelentős szerepet töltött be a kerület finanszírozásában. Felhasználásra kerültek a privatizációs bevételek, tömeges volt a lakásértékesítés, az egyéb épületek értékesítése. A lakások értékesítése részletfizetéssel és jelentős kedvezménnyel történt, így a jelenleg még fennálló 450 db részletfizetésből minimális bevétel folyik be. (Pl. egy jelenleg 20-25 millió Ft-os piaci értékű lakás havi részlete 420,- Ft, végtörlesztés esetén 80.000-100.000,- Ft befizetése után tehermentessé válnak a lakások.)

Látható tehát, hogy szűk a mozgástér, ami fejlesztési forrásokat teremthet. Ezért ebben a ciklusban is ki kell használnunk a pályázati lehetőségeket. Az állami költségvetésben megszűntek a céltámogatások, csak kis mértékben van forrás egyedi önkormányzati beruházások támogatására.

A 2014-2020 között rendelkezésre álló uniós források felhasználását Magyarország tíz operatív program keretében tervezi. Az Önkormányzat a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program, az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program és a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Programokon keresztül tud uniós támogatásokat igényelni.

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretében energiahatékonysági illetve megújuló energiaforrások felhasználásának növelését célzó pályázati kiírások várhatóak középületek és lakóépületek tekintetében is. Korábbi években az Önkormányzat több intézményében uniós támogatású energiahatékonysági, és megújuló energiahordozó felhasználásának növelését célzó pályázat került megvalósításra. Az elkövetkező ciklusban is törekedni kell további intézmények energiahatékonyságának növelésére.

Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) keretében Közép-Magyarországi régióban is célkitűzésként szerepel a fenntartható városi közlekedés fejlesztése és elővárosi vasúti elérhetőség javítása, a környezetbarát (többek között alacsony zajkibocsátású) és alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszerek fejlesztése és korszerűsítése, a fenntartható regionális és helyi mobilitás előmozdítása érdekében. A KÖZOP pályázat keretében az elmúlt ciklus alatt a városi közlekedés fejlesztése elkezdődött, melynek folytatását az IKOP pályázat segítheti.

A Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) keretében cél a természeti és kulturális örökség megőrzése, védelme, elősegítése és fejlesztése, turisztikai látogatottságának növelése. Az I. kerületet számos kulturális öröksége, történelmi jelentőségű látnivalója kedvelt turisztikai célponttá teszi. A pályázat segítségével a későbbiekben is fenntartható és bővíthető ez a színes paletta.

Ugyanakkor a Közép-Magyarországi régióban a következő ciklusban kevés forrás várható, ezért nem biztos, hogy a fenti pályázatokon az Önkormányzat támogatásban részesül. Az a tendencia is látszik, hogy sokkal nagyobb önerőt kell a pályázatokban vállalni, mint korábban. Ezért a korábbi költségvetésektől eltérően az önerőt nagyobb összeggel kell a későbbiekben betervezni.

A Főváros 2020-ig szóló Tematikus Fejlesztési Programjában 1 milliárd Ft összköltséggel szerepel a Batthyány tér rekonstrukciója, illetve 200 millió Ft összköltséggel a Felső rakparti kerékpáros és gyalogos sétány szétválasztása, elkülönítése, fejlesztése (Halász utcai közlekedési csomóponttal együtt), melyet az Önkormányzat a tervezett beruházásai között is szerepeltet.

6.2. Ciklusokon átívelő fejlesztések

A kerület fejlődését hosszú távú, egymásra épülő projektekkel biztosítottuk, amelyek katalizátorként is működtek. Így egy-egy önkormányzati közterület-fejlesztés további beruházásokat indukált. Jó példa erre a Vízivárosban a Corvin tér felújítása: a tér rendezése után az állam (Budai Vigadó), a magánszektor (társasházak, hotel) és az egyház (templom felújítása) is elvégezte a területen a felújítási munkálatokat. Hasonló példa a Krisztinavárosban a Roham utca – Horváth kert felújítása, amelynek eredményeként egy városközpont jött létre a területen, amely jelentősen növelte a terület presztízsét, értékét.

A ciklusokon átívelő fejlesztések közül érdemes kiemelni a műemléki lakóházak felújítási programja, amelynek keretében 1998-tól számos lakóház újult meg részben vagy tel-

jes egészében. Azon túl, hogy igényes lakásokba kerültek a bérlők, átalakult az utcák és egész városrészek hangulata. A programra már kevesebb forrás jut – megszűnt a Fővárosi Rehabilitációs alap –, de az éves költségvetésből látható, hogy minden évben jelentős forrást biztosítunk arra, hogy megőrizzük az elért állapotot, illetve újabb épületek felújítására kerüljön sor.

A húsz év óta jól működő kerületi Épület-felújítási pályázaton a társasházak változatlanul jelentős számban vesznek részt annak érdekében, hogy a saját forrásukhoz (minimum a kiviteli költség előírt 50 %-a) lehetőség szerint további vissza nem térítendő támogatást nyerhessenek el. Ezzel párhuzamosan a Budavári Önkormányzat a társasházak felújítási hitelfelvételének támogatásáról szóló rendeletével a már működő, pályázaton alapuló támogatáson kívül további finanszírozási lehetőség biztosításával segíti elő a társasházak műszaki állapotának és értékének növekedését, az épített környezet szépítését, a városkép javítását, az életveszélyes állapotok elhárítását, a rendkívüli események kárenyhítését.

Hasonlóan nagy feladat volt a vári utak, terek, járdák felújítási programja. A leginkább elhanyagolt, de frekventált fekvésű, fővárosi fenntartású Tóth Árpád sétánnyal kezdtük a munkát (2005-2010), majd következett a Margaréta udvar felújítása. Sok évi halogatás után 2011-ben elindult a Fővárosi Önkormányzat által finanszírozott útpályák felújítása, amelyhez csatlakozni tudtunk a Dísz tér, Szentháromság tér, Hess András tér felújításával, illetve a járda-felújítási programmal, ami kibővült a vári keresztutcákkal is. Ebben a ciklusban szeretnénk befejezni ezt a programot, a Bécsi kapu tér, a Kapisztrán tér és a Táncsics Mihály utca, Babits sétány rendbetételével.

Több mint 20 éve folyik a kerületben a közvilágítás korszerűsítésének és egységesítésének programja, mely nagyrészt a kerületi Önkormányzat anyagi ráfordításával valósult meg. A kerület egységes hangulatának megteremtéséhez jelentős mértékben járulnak hozzá a műemléki környezetbe nem illő kandeláberek cseréje. Erre a célra minden évben jelentős összegeket fordítunk és a programot ebben a ciklusban is folytatjuk, anyagi lehetőségeink függvényében.

1998-ban a balesetveszélyes játszótereken csak néhány elavult játék árválkodott. Jelenleg négy tematikus játszótér, és rendezett körülmények várják a gyerekeket. A program a vári játszótér átalakításával folytatódik.

Az Önkormányzat folyamatosan részt vesz energiahatékonyságot fokozó pályázatokon - az energetika teljes területén, hogy elősegítse a rá bízott intézmények energetikai korszerűsítését. Ezen konstrukciók hozzájárulnak az épületek (különös tekintettel a központi és helyi költségvetési szervek épületeire és az egyéb középületekre), energiatakarékosság, hatékonyság fokozására irányuló beruházásainak megvalósításához, vissza nem térítendő támogatás formájában. Elkészültek a felmérések, mely alapul szolgált az energetikai pályázatokon való megfelelésnek. Sajnos több épület esetében az építészeti megoldás nem teszi lehetővé, hogy indulni tudjunk a pályázatokon, ezek jellemzően a klinkertégla épületek (Toldy Ferenc Gimnázium, Batthyány Lajos Általános Iskola). Pályázati forrásból kicseréltük a nyílászárókat, hőszigeteltük a kültéri homlokzatok, födémeiket, fűtéskorszerűsítés hajtottunk végre, illetve napkollektorokat helyeztünk el az

épületeken. (Budavári Általános Iskola, Lisznyai utcai Általános Iskola, óvodák, bölcsődék.) Továbbra is kiemelt fontosságot tulajdonítunk ennek a területnek, ezért három épülettel pályáztunk további energetikai felújításra. A támogató döntést a közelmúltban kaptunk meg, így pályázati forrásból 2015. évben megvalósíthatóvá válik a GAMESZ épületének, az Iskola utca 10. szám alatti irodaépület, valamint a Czakó utcai sportpályán lévő épület egyes határoló szerkezeteinek hőszigetelése, valamint a fűtési rendszer korszerűsítése, melyekkel jelentős energia-megtakarítás érhető el. Ugyancsak folyamatosan hajtjuk végre az összes intézmény világításkorszerűsítését, amely szintén megtakarításokat eredményez.

Az akadálymentesítési programunk is 2000-ben indult, az elmúlt években több intézmény akadálymentesítését el tudtuk végezni. A programot a következő ciklusban is folytatjuk, már a 2015. évi költségvetésben is jelentős összeget tartalékolunk arra, hogy az intézményekben a műszakilag megoldható feladatokat elvégezzük. A mozgásukban korlátozottak közlekedése mellett olyan családbarát akadálymentesítéseket is meg kívánunk valósítani, amely a babakocsival való közlekedést segíti. A KÖZOP-forrásokból épült vári liftekkel elősegítettük a Vár akadálymentes megközelíthetőségét is.

Továbbra is ösztönözzük a testmozgást. Folytatjuk az out-door fitness-eszközök telepítését és vizsgáljuk a kispályás csapatjátékokra alkalmas terek korszerűsítésének lehetőségét. Ezek a beruházások alapvetően befolyásolják az itt lakók életminőségét és biztonságosságát.

A nagy és egybefüggő zöldfelületek magas színvonalú kiépítésével, családi szabadidős tevékenységek, programok szervezésével a parkok jelenlegi megítélése javítható. A fejlesztésekre a Fővárosi Önkormányzattal együttműködve lehetőség nyílik uniós támogatásokon való pályázásra.

Kerületünk zöldfelületeinek karbantartása és a parkfenntartási feladatok mellett a továbbiakban is végezzük a megszokott gally-aprítékolási és vele párhuzamosan szervezett veszélyes hulladék gyűjtési programjainkat. Emellett folytatjuk az épületek belső udvarainak zöld felületi fejlesztését a növénytelepítések támogatásával a sikeres és népszerű „Kertszépítési Program” keretében. A szennyezett városi levegő számos faj számára a pusztulást okozza. A korábbi évekhez hasonlóan folyamatosan pótoljuk a kiszáradt egyedeket. A telepítés során ügyelünk arra, hogy a klímaváltozás következtében szárazság és várostűrő egyedek kerüljenek elültetésre. A kutyafuttatókat rendszeresen karbantartjuk, új futtatók kijelölését is tervezzük, kialakításukban a lakosság észrevételeit figyelembe vesszük.

6.3. Fejlesztési programok

A korábbi fejezetek rámutattak arra, hogy egy fővárosi kerület fejlődését nagymértékben meghatározza a kormányzat és a Fővárosi Önkormányzat cselekvése. Mindemellett természetesen saját feladatellátását folyamatosan igyekszik minél nagyobb mozgástérrel, mégis összehangoltan végrehajtani.

Budapest Főváros Településszerkezeti Tervének és Építési Szabályrendszerének felülvizsgálata 2015. januárban lezárult. Az új elemek és szabályok megalkotásával (pl. a tetőtér-beépítésekhez, emelet-ráépítésekhez utca légtér-arány, tömbre vetített szintterületi mutató alapján adható ki engedély) a településrendezést érintő változások olyan nagyságrendűek, hogy a hatályos, 2000-ben készült és azóta többször módosított Kerületi Építési Szabályzat koncepciózus felülvizsgálata, lényegében új helyi építési szabályrendszer megalkotására kell, hogy sor kerüljön. Ehhez rendelkezésre áll majd a 2015. év folyamán elkészülő Integrált Településfejlesztési Stratégia.

A következőkben azokat a legfontosabb fejlesztési elképzeléseket vázoljuk fel, ahol a Budavári Önkormányzat a fejlesztés motorjává kíván válni, függetlenül attól, hogy milyen erőforrás ad majd lehetőséget a finanszírozásra. Természetesen a következőkben felsorolt programok megvalósulása a pénzügyi lehetőségek függvénye, de számbavételük – mint elérendő cél megfogalmazása – akkor is fontos, ha nem tudnak ebben a választási ciklusban maradéktalanul realizálódni.

A Batthyány téren a Budai Fonódó Villamoshálózat elkészültét követően lehetőség nyílik a barokk tér arculatát kibontakoztatni, és végre el tudnánk érni, hogy a méltatlan jelenlegi hasznosítása, a buszvégállomás-jelleg csökkenjen. Terveink szerint a nagy forgalmi terhelésű tér barátságosabb, rövid idejű megpihenésekre, találkozókra alkalmas kialakítással emberközelibbé és jobban kihasználhatóvá válna.

A Széll Kálmán tér felújítása jelentős hatást fog gyakorolni a kerületünkben élők közérzetére is. A munkálatok eredményeként új arculatú, magas szolgáltatási színvonalú, a mainál sokkal jobban használható tér jön létre, mely erősíti a közösségi, a gyalogos- és a kerékpáros közlekedés szerepét a térségben. A felújítás számunkra is új relációkat nyit meg és csatlakozó fejlesztések indikátora lehet.

A Kapisztrán tér fejlesztését úgy célszerű megoldani, hogy idegenforgalmi vonzást gyakoroljon a mostani állapotában a turistaforgalomból kieső tér. Gyönyörű épített térfalai, alapvetően középületekből álló határoló házai lehetőséget adnak arra, hogy a tér közösségi rendezvények, vásárok helyszíne legyen (hűen a tér eredeti nevéhez, mivel Szombatvásár tér volt), a Mária Magdolna torony és az altemplom új funkciókkal kiteljesedjen. Fontosak a tér újragondolásánál az állandó és ideiglenes utcabútor elemek, burkolatok, a növényzet, az utcabútorok, az információs rendszer, a nappali és éjszakai arculat, díszvilágítás igényes megoldásai. A Kapisztrán tér újraértelmezésében jelentős tényező lehet a megújuló Széll Kálmán tér közelsége. A tér megújítása egy ötletpályázaton alapuló hasznosítási terv alapján ebben a ciklusban megvalósítható.

A Virág Benedek - ház kisvárosias épülete egyike az egykor itt elterülő Tabán városrész utolsó megmaradt házainak. Az épület eredetileg vendégfogadó volt, később lakóház, majd kelmefestő műhely és sütőde lett. Ezekből a hagyományokból érdemes a ház jelen és jövő funkcióját újrafogalmazni, a Tabán hangulatához illeszkedő komplex turisztikai hasznosításra kerülhet sor. A Várkert Bazár felújításával, környezetének rendezésével a Virág Benedek - ház megújulásával egy új kulturális közösségi tér jöhet létre. A jó tömegközlekedés biztosított, így mind a belföldi, mind a külföldi látogatók számára a Várnegyed kapujává válhat.

A Virág Benedek - ház több ütemben újult meg. Elkészült a vizesedő pince szigetelése, és a két épületből álló tömb (Apród utca 10., Döbrentei utca 9.) homlokzatának felújítása. Belső átalakításokra is sor került, a Döbrentei utcai szárnyban a belső munkák elkészültek, így megkezdhette működését a Mesemúzeum. Az emeleti szint méltó környezetet biztosíthat például hungaricumokat bemutató, interaktív kiállítás létrehozására. Az interaktív kiállítással a látogató Magyarország minden tájegységének értékeivel megismerkedhet. Ezen tervezett kiállításra épülhet az Apród utcai szárny rekonstrukciója, mely jelenleg szerkezetkész állapotában várja a befektető üzemeltetőt. Az épületszárny felújítása során a szomszédos, tervezett hungaricumok gyűjteménye bemutatásra és felhasználásra kerülnek a kiállítás területén, vendéglő, taverna, külső és belső teraszok étlapján. A térszervezési egységek szerkezeti kialakítása lehetővé teszi a vendégeknek, hogy a bemutatott hungaricumok íz világát a XXI. századi konyhatechnológiával felszerelt vendéglő egységekben ismerhessék meg. A tervezett vendéglő és taverna teraszt, látványkonyhát és kávéházi pulrendszerrel is magába foglalja.

A Virág Benedek - ház a hagyományokat új lehetőségeivel az évszázados falak közt szervezi újra, ezzel erősítve a turisztikai paletta színfoltját. A terület kulturális értékeivel és vonzerejével hosszú évtizedek után újból bekapcsolódhat Budapest turisztikai vérkeringésébe.

A Polgár város területén lévő útburkolatok az elmúlt években nagy mértékben megújultak, feledtetve ezáltal az előző időszak már-már tarthatatlan állapotát. A Szentháromság tér megújulását is ideértve az 1,8 milliárd Ft-os programot a kormányzat és a kerület közösen finanszírozta. A Bécsi kapu téren a 2015. évben a teret keretbe foglaló út- és járdaburkolatok kerülnek felújításra, melyből a Hatvany palota (Bécsi kapu tér 7.) járda felülete egyedi alkotással emelkedik ki. A tér rendezése belső járda, zöldfelület, szobor környezet önálló koncepció tervek alapján a ciklus időszakában megvalósítható.

A Táncsics Mihály utca és a Babits sétány felújítását viszont meg kell előznie az Erdélyi bástya és környékének teljes régészeti feltárása, valamint a Táncsics Mihály utca 9. (volt Táncsics börtön) ingatlan új funkciójának kialakítása. Ezen körülményeket figyelembe véve a Táncsics Mihály utcát csak részlegesen tudjuk rendezni várhatóan ebben a ciklusba.

Innovatív funkcióváltás és felújítás történik majd a Dísz tér 4-5. sz. műemlék épületben Piano Forte Zongoraház néven. Az egykori Nunciatúra épületében emlékszoba lesz Angelo Rotta tiszteletére, zongora múzeum, hangverseny-, rendezvényterem és étterem-kávézó. Az utcai homlokzat visszakapja egykori díszes kialakítását és szimmetrikus kapuzatait.

A Rác fürdő tízmilliárd forintos felújítása négy évvel ezelőtt befejeződött, de az épület még mindig üresen áll. Budapest legelegánsabb fürdője nyílhat meg, ha lezárul végre a tulajdonosok és a főváros között húzódó egyezkedés. A fürdő mielőbbi üzembe állítása kerületünk egyértelmű érdeke. A közelmúltban wellness részleggel bővített Rudas fürdő közelsége folytán egymást erősítő szinergiát jelentene ennek a térségnek.

Évek óta megvalósításra vár a Citadella megközelítésének új módjaként tervezett Gel-lérthegyi Sikló beruházás. Ennek a turisztikai attrakciónak a helyiek is hasznélvezői lennének hiszen kiépülése esetén jelentősen tehermentesíthetné a Citadellához vezető közutak buszforgalmát, ezáltal az ott élők életminőségének javulása érhető el. A Sikló létrejötte új értelmezéseket és funkciókat adna a Döbrentei térnek, az Erzsébet híd budai hídfőjét övező területeknek. Az induló állomásnál kiépítendő buszfordítás parkolóval orvosolhatók lennének a parkolási problémák. Az Önkormányzat álláspontja szerint egy ilyen léptékű közlekedési beruházás csak közösségi, uniós pályázati forrásból, a kormány, a Főváros és a kerület együttműködésében és beruházásában épülhet meg.

Kerületünk fontos rekreációs zöldterülete a Vérmező. A Fővárosi Önkormányzatnál kezdeményezzük – akár kerületünk anyagi részvállalásával – a terület rendezését, és a helyi igények felmérése után olyan eszközök kiépítését, amelyek az itt élők érdekeit szolgálják. Különösen szorgalmazzuk futópálya létesítését a parkban, mivel ebben a városrészben ilyen sportolási lehetőség még nem áll rendelkezésre.

Pozitív fejlemény a közoktatásban a mindennapos testnevelés megjelenése. Az ezzel járó használati többletigény miatt Önkormányzatunk megvizsgálja tornaszobák kialakításának lehetőségét. A fejlesztések megvalósulásához azonban pályázati források bevonása szükséges. A pályázhatóság érdekében a szükséges engedélyezési tervek elkészítését az Önkormányzat saját forrásból finanszírozza.

A közüzemi szolgáltatók jellemzően az egész Főváros területén ugyanolyan megjelenésű műtárgyakat, mérőszekrényeket, szelektív gyűjtő edényzetet alkalmaznak, melyek legtöbbször igénytelen és sematikus megjelenésűek. Célunk, hogy létrejöjjön minden szolgáltatónál a történeti városrészekre tervezett, színvonalas formavilágú „installációs” rendszer – hasonlóan a közvilágítás „Budavár” lámpacsaládjához.

A hajózás fejlesztése is csak egységesen, nagy projekteken belül valósítható meg a kerületekkel, a Fővárossal és a BKK-val közösen. A dunai hajózás, a vízi közlekedés jelentős mértékben kihasználatlan, ezért szükségesnek tarjuk a hajózás fejlesztését. Itt rögtön meg kell jegyezni, hogy kerületünk a hajózás fejlesztésénél nem a szállodahajók és discohajók számának növelését szorgalmazzuk, hanem a széleskörűen hozzáférhető közlekedési útvonalként történő használatot részesíti előnyben.

6.4. KÖZOP programok

A Közlekedésfejlesztési Operatív Program keretében tervezett beruházások forrása az EU pénzügyi támogatása. Az ilyen források megszerzésében és szabályszerű felhasználásában Önkormányzatunk megfelelő tapasztalatra tett szert az előző programozási időszakban.

A jelenleg a Budai Várban közlekedő Ikarus 405 típusú autóbusszok átlagos életkora 20 év, így jelentős környezeti terheléssel sújtják a Várat, elsősorban a zaj- és légszennyezési értékeik magasak. A járművek túlfuttatottak (átlagosan 788.000 km) és egyre gyakoribbak a meghibásodások. Kialakításuk és felszereltségük az utazóközönség elvárásait nem képes teljesíteni: ergonómiaileg kedvezőtlen kialakításúak. A jelenlegi járműállomány

üzemeltetése és karbantartása a műszaki állapotukból és életkorukból adódóan a szolgáltatói oldalt tekintve is gazdaságtalan, a járművek energiahatékonysága alacsony. Az új járművek beszerzése azért is sürgető, mert a buszok turisztikailag frekvenciát, s a világörökség részét képező Budai Várban teljesítenek szolgálatot, ezzel nem csupán a fővárosi közösségi közlekedésre, de az ország imázsára is rossz fényt vetnek. Az olajfolyások a frissen megújított vári útburkolatokat is erősen szennyezik, az olajfoltok eltüntetésére érdekében speciális takarítógépet kellett az Önkormányzatnak vásárolnia és üzemeltetnie.

A projekt keretében ezért első ütemben 16 db – környezeti szempontból fajlagosan a legkedvezőbb, Euro 6-os besorolású – dízel busz beszerzését tervezzük. Hosszú távú terveink között szerepel az elektromos buszok forgalomba állítása. Új közlekedési viszonylatokat is kiépítenének: így a Budai Várból közvetlen járással elérhető lenne a Batthyány tér és a Királyi Palota is.

A terveink szerint a Hunyadi János úti turistabusz-parkolás és a Dísz téren történő áthajtás megszűnik. A turistabusz forgalom súlypontja a Vár keleti oldaláról a nyugati oldalra kerül át. A Vár nyugati oldalán a turistabuszok forgalmának és parkolásának felszíni biztosítására több hely is szóba jöhet, pl. a Dózsa György tér, Krisztina körút, vagy éppen a Déli pályaudvar bizonyos üzemi területei.

Már megkezdtek a Hilton Szálló gazdasági bejáratánál egy buszforduló kialakítását annak érdekében, hogy a Budai Vár védett övezetéből teljes mértékben kitilthatóak legyenek a turistabuszok. Folyamatban van a Palota úton a buszforduló és személygépkocsi parkoló létesítésének előkészítése, 2015. évben elkészülnek az engedélyezési tervek és megkezdődik az engedélyezés folyamata is. A Palota úton épül ki a busszal érkező turisták fő fogadó pontja: az út Vár felőli oldalán, a tervezett Nyugati Kert mélygarázs melletti szakaszon az útpálya szélesítésével fel-, és leszállóhelyet alakítunk ki, és megfelelő infrastruktúrát (többek között nyilvános illemhely) építünk ki. A turistabuszok megfordulását újonnan kialakítandó buszforduló teszi majd lehetővé. A Palota út nyugati oldalán a turistabusz parkolás a jelenlegi állapot szerint (20 férőhellyel) megmarad.

A Palota úti Nyugati Kert mélygarázs a jórészt már megépült Csikós udvar I. ütemének északi oldalán készülné, de a korábbi elképzelésekkel ellentétben műszakilag teljesen független építményként jönne létre. A tervezés alatt álló mélygarázs 4 szintben összesen 294 férőhelyes lesz.

Előkészítés alatt áll a Lovas útnak a Korlát lépcső és Jávorka Sándor lépcső közötti szakaszon az útpálya és a várfal közötti zöldsáv alatt kétszintes, 200 férőhelyes mélygarázs kialakítása. Fontos szempont a meglévő útpálya és a közművek megtartása, valamint a várfalig terjedő zöldfelület helyreállítása is. A parkoló és a Vár szintje közötti gyalogos forgalmat a már megépült liftek bonyolítják majd le.

A Szabó Ilonka utca nyugati oldalán, a Katolikus Gimnázium telekhatára és a Hilton Hotel gazdasági kiszolgáló útja közötti zöldterület alatt is mélygarázs kialakítását tervezzük. A mintegy 140 férőhelyes parkoló tervezése még a kezdeti stádiumban van.

6.5 Vagyongazdálkodás

A Képviselő-testület 99/2014. (V.29.) Kt. sz. határozatával elfogadta a Budavári Önkormányzat közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét, melyben megfogalmazásra kerültek a stratégiai célkitűzések, a vagyonhasznosítás irányai. Az Önkormányzat tulajdonában álló forgalomképtelen ingatlanokat, közterületeket időszakosan, bérbeadás és használatba adás útján lehet hasznosítani, a közterület használatáról és a közterületek rendjéről szóló 7/2014. (V.30.), valamint a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 16/1995. (XI.30.) rendeletek alapján.

A korlátozottan forgalomképes és forgalomképes vagyontárgyak hasznosítása során egyedi bizottsági, testületi döntés és aktuális ingatlanforgalmi értékbecslés alapján lehet kijelölni azokat az ingatlanokat (telkek, lakások, helyiségek), amelyek hosszútávon biztosítják a likviditási helyzet függvényében a költségvetés tervezett bevételeit, valamint segítik az Önkormányzat településképi, városrendezési elképzeléseit.

Az Önkormányzat tulajdonában viszonylag kevés beépítetlen telek található.. Az elkövetkező években célszerű azokat a foghíj-telkeket, üres felépítményes ingatlanokat értékesíteni, amelyek városképi, közbiztonsági szempontból zavaróak, folyamatos problémát jelentenek. Bérbeadás útján hasznosítandók azok az üres, bekerített telkek, ahol kisebb ráfordítással őrzött parkolók alakíthatók ki és lakossági/közületi igény is van ezek használatára. Ilyen lehetőségek a Márvány utca - Kuny Domonkos utcák által határolt tömbben vannak.

Az Önkormányzat tulajdonában mintegy 1480 db lakás van, ennek jelentős része műemléki védettségű épületben található (1130 db).

A lakásgazdálkodással kapcsolatos célok:

- A felújított épületekben lévő és megüresedő lakások piaci alapú bérbeadása
- Házfelügyelői lakások rendezése
- A „visszamaradt” társbérletek rendezése
- Azon üres lakások eladása, amelyek rossz adottságaik miatt (pld. alagsori, kis alapterületű és komfortfokozatú lakások, a társbérletek felszámolását követően megmaradt és jelentős felújítási igényű nagyobb alapterületű lakások) nem használhatók fel a lakásgazdálkodás körében.
- Célunk nem a lakásszám növelése, hanem olyan minőségi lakásállomány kialakítása és fenntartása, ami nagyobb családok számára is elegendő életteret tud biztosítani. Támogatjuk a megüresedő kis alapterületű önkormányzati lakások öszszevonását, szomszédos önkormányzati lakáshoz történő csatolását. A tetőtér felé történő bővítést preferáljuk az új tetőtéri lakás kialakításokkal szemben, mivel ez utóbbi tendencia tovább fokozná a már amúgy is meglévő parkolási gondokat.

Az Önkormányzat tulajdonában mintegy 500 db helyiség van. A helyiségek 70%-a határozatlan idejű, 30%-a határozott idejű bérleti szerződéssel került bérbeadásra.

A helyiségek bérbeadásával kapcsolatos célok:

- A határozatlan idejű bérleti szerződések átalakítása határozott idejűvé, az igen alacsony bérleti díjakat fizető bérleti szerződések felmondása, megegyezés esetén új szerződések megkötése
- A stratégiai vagyoni kör felülvizsgálata
- A bérleti díjak (övezeti besorolás, tevékenységi körök és egyéb díjcsökkentő és növelő tényezők) és a bérbeadás feltételeinek átgondolása
- A bérleti joggal terhelt helyiségek, a bérlők „megtartása”

A helyiségek értékesítéssel kapcsolatos feladatok:

- A bérbeadás útján nem hasznosítható és társasházban lévő üres helyiségek eladása
- A kedvezőtlen elhelyezkedésű (pincei, alagsori, udvari), rossz műszaki állapotú, üres helyiségek kedvezményes értékesítése, illetve felajánlása a tulajdonostársak részére.

Az Önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok műszaki fenntartását, kezelését, esetéenként fejlesztését 2007. óta a Budavári GAMESZ végzi el, mint az Önkormányzat intézménye.

6.6. Egészségügyi ágazat

Az I. kerületben többszakmás járóbeteg-intézmény működik, ellátva jellemzően a település járóbeteg-szakellátási feladatkörét, de emellett a Budavári Egészségügyi Szolgálat alapellátási szervezési feladatokat is teljesít. A közös szervezet és a közös fenntartó lehetőséget ad az alapellátás és a járóbeteg-szakellátás közötti mind szakmai, mind szervezeti együttműködés megvalósítására. A Budavári Önkormányzat Egészségügyi Szolgálata a jelenlegi OEP-finanszírozás és az önkormányzati támogatás mellett gazdaságilag stabil intézmény; elmondható, hogy a feladatellátáshoz szükséges szakmai (tárgyi és személyi) feltételekkel maradéktalanul rendelkezik. Kerületünk lakosai magas színvonalú, mindenki által könnyen hozzáférhető szolgáltatásban, ellátásban részesülnek az Intézményben. A Képviselő-testület 2013 januárjában döntött úgy, hogy bár nem kötelező feladat a járóbeteg szakellátás fenntartása, a kerület lakosainak az érdekében saját intézménnyel biztosítja ezt az ellátást. A járóbeteg-szakellátást ebben a ciklusban is fent kívánja tartani az Önkormányzat. Lehetőségeink szerint folytatjuk a Maros utcai szakrendelő korszerűsítését az épület kert felőli oldalának felújításával, illetve a homlokzat (terasz) átalakításával. Továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk az orvosi műszerpark folyamatos megújítására, illetve az elavult műszerek cseréjére. Terveink szerint befejezzük a nyílászáró-csere programot a Csalogány utcai rendelőben a dolgozók és betegek komfortjának növelése valamint az energiaköltségek csökkentése érdekében.

6.7. Szociális és gyermekjóléti ágazat

A közétkeztetésben továbbra is prioritásként kezeljük, hogy jó minőségű alapanyagokból készülő, minőségi élelmiszert biztosítsunk a gyermekek és az idősek számára. A köz-

étkeztetésben résztvevő egyes cégek által mesterségesen alacsonyan tartott árak és az ebből következő alacsony minőségű ételek helyett arra törekszünk, hogy akár magasabb áron is, de igényes szolgáltatást biztosítsunk. Ezért várhatóan növekedni fog az Önkormányzat szociális étkeztetésre szánt kiadása és szükséges lesz az intézményi térítési díj emelése is.

Az idősek nappali ellátásának ingyenességét továbbra is fenntartjuk, hiszen a térítési díj bevezetésével a kisebb nyugdíjjal rendelkezők nem tudnák igénybe venni a szolgáltatást. Az Önkormányzat kiemelt céljai között szerepel az idősek, közösségi, szociális részvételének erősítése és elfogadása, a generációk közötti kapcsolatok megerősítése, megbecsülésének növelése. Az idősödő korosztály társadalmi hasznosságának támogatása, közös tanulás, nézőpontok és ismeretek megosztása és az aktív és tevékeny idősödés támogatása. A klubok szakmai irányvonalában az elkövetkezendő 5 évben a cél az öngondoskodás és a másokról való gondoskodás igényének felébresztése, valamint ennek gyakorlatban történő megvalósítása.

A Gyermekjóléti Szolgálatnál szeretnénk bevezetni egy új gyermekvédelmi programot: az intenzív családmegtartó szolgáltatást. A program komplex szociálpolitikai, szociális munka és (család) terápiás beavatkozások együttesét jelenti. A cél minden esetben a család működőképességének megőrzése, illetve javítása abból a célból, hogy a gyermekek kiemelése megelőzhető legyen. Szolgáltatásokat a krízisben lévő családoknak nyújtunk, elsősorban ott, ahol felmerül annak a veszélye, hogy a gyermeket ki kell emelni a családból, illetve azokban az esetekben, ahol a közeljövőben esély van a korábban kiemelt gyermek hazakerülésére.

Szükségesnek tartjuk a kerületi szociális térkép elkészítését is, amelyből megismerhető a helyi társadalom állapota, erőssége és tartaléka is. Ez segítséget nyújt a szociális ellátások tervezéséhez, hatékonyabbá tételéhez.

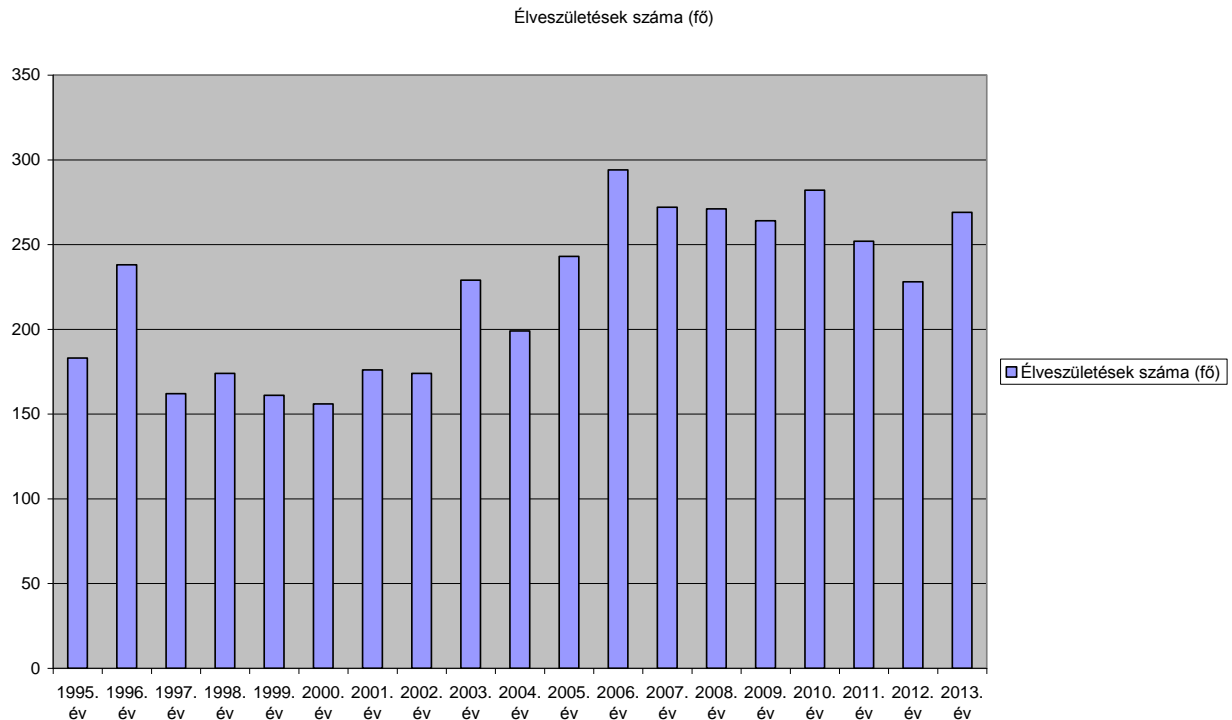
Bölcsődei és óvodai ellátás

A 2000-es évek második felétől kerületünkben érzékelhetően nőtt a gyermekvállalási kedv, néhány évben már közel 300 gyermek született. A bölcsődei felvételi rend átláthatóbbá tételével sikerült elérnünk, hogy valóban azon I. kerületben élő családok gyermekei részesüljenek a bölcsődei ellátásban, akiknek szülei – munkájuk miatt – nem tudják biztosítani a gyermekek napközbeni ellátását.

A kerületi óvodai férőhelyszám jelenleg kielégíti a kerületben életvitelszerűen élők igényeit. Ugyanakkor a más kerületből, illetve az agglomerációból érkező gyermek felvételét sokan kérik. A kerületi lakosok igényeit meghaladó férőhelyszám fejlesztést saját forrásból nem tervezünk, hiszen az Önkormányzatnak ez egy költséges ellátási forma, és nem indokolható többlet-kiadást okoz. Viszont a három éves kortól kötelező óvodai ellátás biztosítására, illetve a gyermekszám növekedésre való tekintettel keressük az óvodai kapacitás bővítésének lehetőségét, pályázati források bevonásával. A bölcsődei és óvodai ellátás mellett a továbbiakban is kiemelt figyelmet fordítunk az alternatív napközbeni ellátások, így a kerületben működő családi napközik támogatására. Intézményeinket – a mindennapi karbantartások mellett – folyamatosan, kisebb-nagyobb felújításokkal

szépítjük, illetve a következő években kiemelt feladatunknak tekintjük az intézmények udvarainak a rendezését is.

6.8. Segélyezési – támogatási rendszer

A szociális rendeletünk megalkotásával és időközönkénti felülvizsgálatával folyamatosan arra kell törekednünk, hogy a pénzbeli és természetbeni juttatásokat a legrászorultabbakhoz juttassuk el. A segélyezési rendszerben erősíteni kell a természetbeni támogatási formákat, amelyek célirányosabbá és hatékonyabbá teszik a támogatási formákat a Szociális kártya és a 2015. március 1-jétől bevezetésre került Budavári Egységkártya mintájára.

Fontosnak tartjuk olyan komplex ellátórendszer kialakítását, amely az egyéni problémák függvényében reagál és sokoldalú megoldást kínál. Ebben számítunk a civil és non-profit szervezetekre valamint az egyházakra is. Egészségmegőrző, egészséges életmódra nevelő és ösztönző programok megvalósítását is fontosnak tartjuk (pl. támogatott oltási-program).

A közfoglalkoztatási program keretében az I. kerületben is kiemelt figyelmet fordítunk a munkára való ösztönzésre. Fontosnak tartjuk, hogy minél több munkanélküli személy mihamarabb visszakerüljön a munkaerőpiacra, ebben nagy szerepet játszik a közfoglalkoztatási program, ezért az ebben való részvételt kiemelt feladatunknak tekintjük.

Önkormányzatunk 2013-ban elkészítette a Helyi Esélyegyenlőségi Programját és 2015 februárjában együttműködési megállapodást kötöttünk a Mozgáskorlátozott Emberek

Önálló Élet Egyesületével, akik érzékenyítő, tudatformáló, tapasztalati tréningeket tartanak a kerületi iskolákban. Ennek a programnak a bővítésére törekszünk, a jövőben jelnyelvi tolmácsok is járnak az iskolákba, hogy a gyermekeket megismertessék a jelelással.

6.9. Turizmusfejlesztés

Az önkormányzati törvény nem tartalmaz direkt előírásokat a turizmus fejlesztésével összefüggésben, a feladatok ellátásához szükséges fedezetet a központi költségvetés nem biztosítja. Azonban kitűzött céljai elérése érdekében a turizmus állami szervei és a Főváros terveket, koncepciókat, programokat dolgoz ki, forrásokat mozgósít és támogatásokat nyújt. Az idegenforgalmi adóból származó bevételeket teljes egészében turizmusfejlesztésre fordítja a kerület.

A Budavári Önkormányzat olyan beruházásokkal és programokkal tudja segíteni a turisztikai ágazatot, amely egyszerre szolgálja az itt élők és az ide látogatók érdekeit is. Az elmúlt években ilyen fejlesztés volt például a Tóth Árpád sétány felújítása, a régi, elavult padok kicserélése, az Alagút-tető felújítása, a Clark Ádám tér rendezése. Ugyancsak a turizmusfejlesztést szolgálta, hogy az elmúlt években a Fővárosi Csatornázási Műveknél sikerült elérni, hogy felújítsák a Várban lévő – még ma is kevés számú – nyilvános illemhelyet.

Ugyancsak fontos célkitűzés, hogy a fejlesztéseknek mind gazdasági, mind társadalmi, mind természeti, környezeti vonatkozásban fenntarthatóknak kell lenniük. Kiemelt cél – a kormányzati döntésekkel összhangban – a Polgárváros, mint lakott városrész megtartása és megerősítése. Önkormányzatunk továbbra is fontosnak tartja, hogy a Polgárvárosban megmaradjanak azok a szolgáltatások, amelyek az itt élőket kiszolgálják, ilyen többek között az élelmiszerüzlet, a posta, a gyógyszertár, az orvosi rendelő vagy a körzeti megbízotti iroda, iskola, óvoda.

Fejlesztendő a Budai Várban lévő vállalkozások a turisták számára is magas minőségű áru és szolgáltatások biztosítása, hogy az ide látogatók a Budai Vár rangjához és a világörökségi területhez méltó kiszolgálásban részesüljenek. Az Önkormányzat tervezi olyan „névjegytermékek”, egyedi kézműves-termékek, alacsony eszközhányad és magas szellemi tőke igényű design-termékek megjelenését a Budai Várban, amelyek nem tucatárúk, hanem magas presztízsű minőségi termékek. Elvárásunk, hogy a helyi kereskedők rendezett portállal, igényes kirakatokkal és minőségi kínálattal várják a turistákat. Ez a szemléletváltozás a vendéglátóiparban részben már megtörtént, hiszen a Budai Várban több exkluzív étterem nyílt az elmúlt években, amelyek jól kihasználják az egyre népszerűbbé váló gasztronómiai és borturizmus iránti keresletet, a hagyományos magyar ételeket megújult formában kínálják a vendégeknek. A vékonyabb pénztárcával rendelkező turisták részére pedig minőségi önkiszolgáló nyílt.

6.10. Informatikai fejlesztések

Az informatikai fejlesztések célja – a kerületi stratégiával összhangban – egyrészt olyan korszerű informatikai környezet kialakítása a polgármesteri hivatalban, amely mind folyamat, mind költségek szempontjából hatékonyabb működést eredményez, másrészt

olyan rendszerek fenntartása, amelyek által emelkedik az elektronikusan ügyintézések száma és színvonala.

A hivatali informatikai infrastruktúra jelenleg elavult, ezért szükséges a hálózat rekonstrukciója, a nem megfelelő sáv szélességet biztosító kábelezés cseréje, a régi hálózati aktív eszközök magas biztonsági színvonalat és rendelkezésre állást biztosító eszközökkel történő kiváltása. A telefonközpont cseréjéhez kapcsolódóan modern, IP alapú telefonkészülékek bekapcsolása a rendszerbe, amelyek segítségével több kommunikációs csatornán és mérhető költségmegtakarítással lehet üzemeltetni a rendszert.

Szükséges az általános célú ügyviteli rendszer kiváltása korszerű, webes technológián alapuló, integrált rendszerrel, amely biztosítja a hivatal számára a teljes körű papírmentes ügyintézés lehetőségét, az ügyfelek részére Ügyfélkapu integrációval. Ezáltal az Önkormányzat biztosítja az ügyfeleinek az ügyintézési idők lecsökkenését, és ügyfélbarát rendszer fenntartását, amelyben a szolgáltatások nagyrészt elektronikusan is elérhetők.

A minél sokrétűbb, hatékonyabb tájékoztatás és a minél szélesebb körben elérhető elektronikus szolgáltatások (ügyintézési módok) megkívánják az önkormányzati honlap folyamatos fejlesztését, amely a jelen gazdasági ciklusban is célkitűzés. A honlap fejlesztése során megvalósul a szélesebb körben elérhető önkormányzati hírek, hirdetések közzététele, illetve fokozatosan kerül bevezetésre a hivatali ügyviteli rendszerhez kapcsolódó azon elektronikus szolgáltatások köre, amelyek a honlapon keresztül is intézhetőek lesznek.

Modernizáljuk a Kerület Kártyát, amely a Szociális és az Egészségkártyához hasonlóan chip-kártyaként működik majd. A kártya az üzleti szolgáltatók minél szélesebb körét bevonva alkalmas a szolgáltatásokhoz tartozó, helyi lakosokra érvényes kedvezmények vagy díjmentes szolgáltatások igénybe vételére.

Célkitűzés a kerület frekventált pontjain informatikai alapú gyalogos- és turisztikai információs rendszer kiépítése, amely az okostelefonok, mobilalkalmazások, Wi-Fi segítségével azonnal elérhetővé teszi a Várral kapcsolatos információkat, a turisztikai attrakciókkal vagy helyi üzleti szolgáltatásokkal kapcsolatos ügyintézés, pl. adott intézményhez történő bejutáshoz szükséges regisztrációt, helyfoglalást, jegyvásárlást stb. A Gyalogos Információs Rendszer (GYIR) elsőként a Budai Várban valósul meg. A rendszer geodatabázisba rendezett közlekedési, idegenforgalmi, közigazgatási, egyéb közösségi és magán, közérdeklődésre számot tartó információk gyors és hatékony megosztását, elérését teszik lehetővé. A Budai Vár összes jelentős látványosságáról elérhető lesz egy rövid történelmi leírás, amelyet reményeink szerint több nyelven fogunk tudni a rendszerbe feltölteni. A térinformatikai rendszer segítségével a vári tájékozódás is könnyebbé válik, ugyanis az alkalmazást letöltők térképen láthatják saját helyzetüket és az elérni kívánt nevezetesség távolságát.

7. Összegzés

Az előző ciklusban (2010-2014) Önkormányzatunk jelentős Európai Unió pályázati forrás elnyerésével évtizedes adósságot tudott törleszteni. Olyan jelentős fejlesztések való-

sultak meg, amelyek gazdasági és társadalmi hatását ma még szinte fel sem tudjuk mérni. Éppen ezért fejlesztési elképzeléseink minél nagyobb arányú teljesítése mellett továbbra is célunk az EU 2014-2020 programozási periódusra és pályázati rendszerre való felkészülés, a vonatkozó stratégiák és programok megismerése, a projektek előkészítése. Jelenlegi ismereteink, tapasztalataink alapján reméljük, hogy a kedvező lehetőségekkel a következő ciklusban is tudunk éli.

Egyes kormányzati intézkedések (Nemzeti Hauszmann Terv, a Miniszterelnökség Várba költözése, a Déli pályaudvar rehabilitációja, stb.) és Fővárosi beruházások (Budai fonódó villamoshálózat) jelentős változásokat hoznak kerületünkben a közeljövőben, de egyben kihívásokat is jelentenek. Célunk, hogy a programok véglegesítésében az Önkormányzat is részt vegyen és a végrehajtás során a kerületi érdekek is markánsan megjelenjenek.

A 2014-2019-es ciklusban is elköteleztük magunkat, hogy a látogatók számára is vonzó városrész, ügyfél- és vállalkozóbarát környezet kialakításáért, hogy a Budai Várnegyed méltán lehessen az egész nemzet büszkesége.

Budapest, 2015. április 24.

dr. Nagy Gábor Tamás
polgármester